

116 atbalstītāju aicina virzīt EGILU LEVITU prezidenta amatam

Pilsoniskā iniciatīva “Par izcilu Latvijas Valsts prezidentu”, kuŗas aicinājumu parakstījuši 116 Latvijas iedzīvotāju – skolotāji, vēsturnieki, juristi, žurnālisti, kultūras darbinieki, uzņēmēji – mūdiņa Saeimā pārstāvētās politiskās partijas virzīt juristu un politologu, Eiropas Tiesas tiesnesi Egilu Levitu Latvijas Valsts prezidenta amatam. Savukārt Egilu Levitu – piekrist kandidēt.

Aicinājumā LR Saeimas deputātiem uzsvērts, ka Egils Levits ir augstas raudzes profesionālis, par kuŗa stāju fundamentālo vērtību jautājumos un viedokļa neatkarību nav šaubu un kuŗš ilgstoši ir devis ievērojamu pienesumu Latvijas valsts attīstībai. Rakstniece Māra Zālīte uzsver: “Salīdzinot ar daudzo gadu rēnājiem un bezcerīgajiem prezidentūras gadiem, Egila Levita kandidātūra ir kā spoža zvaigzne. Spīdums, kas šai zvaigznei piemīt, ceļas no dziļas inteliģences, no izcilas izpratnes par Latvijas vietu un lomu Eiropas un pasaules kontekstā. No spējas, un tas ir tik svarīgi, brīvi komunicēt četrās svešvalodās – angļu, vācu, franču un krievu. Latvijai ir ļoti nepieciešama zvaigzne, kas apspīd mūsu valsts tumšos beztiesiskos kaktus, un to Levits spēš, būdams augsti kvalificēts jurists. Tieši Levits lika juridiskos pamatus Latvijas valsts atjaunošanai, un visus šos gadus viņš ir bijis ciešā sasaistē ar Latviju. Mana pārliecība ir, ka viņš spētu visus putnus, kam nošukuši knābji, ar savu lielo ticību Latvijas valstij

un latviešu nācijai atkal celt spārnos.”

Aicinājumu parakstījuši Georgs Andrejevs, Juris Čālītis, Lidijsa Doronina-Lasmane, Zaiga Gaile, Māris Gailis, Uģis Gruntmanis, Alvis Hermanis, Nora Ikstena, Dainis Īvāns, Viesturs Kairiņš, Andris Vilks, Māra Zālīte, Vilis Vītols, Anna Žigure, Sarmīte Ēlerte, Aldis Austers, Pēteris Bolšaitis, Dzintra Geka, Pēteris Vasks, Ilze Jurkāne, Ligita Kovtuna, Valdis Bērziņš, Raimonds Slaidiņš, Filips Kļaviņš, Elita Kļaviņa, Franks Gordons, Rolands Lappuķe, Baiba Kangere, Valters Nollendorfs u.c.

Foto: Karina Miezāja

Foto: Karina Miezāja

PAR VALSTS PREZIDENTU

Šī gada jūnijā tiks ievēlēts nākamais Latvijas Valsts prezidents.

Latvija ir parlamentāra republika, kuŗā Valsts prezidenta pilnvaras ir ierobežotas. Tomēr Valsts prezidents Latvijā nav tikai ceremoniālā figūra – parlamentārās demokrātijas iekārtā Valsts prezidenta pamatuzdevums ir uzraudīt valstij un sabiedrībai nākotnes attīstības virzienus, veicināt sabiedrības saliedētību un valsts ilgtspēju, ikdienas politisko darbu atstājot Saeimas un valdības pārziņā.

Valsts prezidents personificē Latvijas valsti un gan ikdienas lēmumos, gan publiskajā stājā iemēso morāles likumus un Satver-

smē nostiprinātās vērtības. Bez Valsts prezidenta iesaistes nevar tikt uzsākta valdības veidošana. Valsts prezidents īsteno kontroli pār Saeimas likumdošanas darbu, un Valsts prezidentam ir tiesības apzēlot. Ārkārtas situācijās Valsts prezidents pārņem valsts vadību. Turklāt Valsts prezidents ir Latvijas armijas virspavēlnieks un Latvijas seja starptautiskajās attiecībās.

Tāpēc par Latvijas Valsts prezidentu var būt tikai tāds cilvēks, kuŗš pēc pārliecības ir tautas un valsts pusē, kuŗam ir reāls un vienlaikus tālredzīgs skats uz valsti un pasauli. Esam par tādas personas virzīšanu šim augstajam amatam,

kuŗš bauda sabiedrībā plašu cieņu, par kuŗa stāju fundamentālo vērtību jautājumos un viedokļa neatkarību nav šaubu un kuŗa ilgstoši un konsekventi ir devusi ievērojamu pienesumu Latvijas valsts attīstībai.

Uzskatām, ka labākais kandidāts nākamajam Valsts prezidentam ir Egils Levits.

Egils Levits ir devis neatsveramu ieguldījumu Latvijas valstiskuma atjaunošanā un veidošanā. Ar savu darbu viņš ir apliecinājis savu konsekventu nostāju attiecībā uz demokrātiskas, nacionālas un sociāli atbildīgas valsts un tiesiskuma ideāliem. Viņš vienmēr ir aiz-

stāvējis Satversmes pamatprincipus, iestājies par atvērtu, modernu, savu valodu un kultūru cieņošu Latvijas valsti Eiropas valstu saimē.

Egils Levits ir Eiropas līmenī pazīstama un cienīta personība. Viņš iemēso saskaņu starp Latvijas kā nacionālas valsts un Eiropas kopējām vērtībām. Mūsu sabiedrība ievēlēja Egilu Levitu par Gada Eiropas cilvēku Latvijā 2018.

Aicinām Saeimā pārstāvētos politiskos spēkus izvirzīt Egilu Levitu Valsts prezidenta amatam.

Aicinām Egilu Levitu piekrist kandidēt uz Valsts prezidenta amatu.
(Seko 116 paraksti)

Latvisko
notikumu
kalendārs
2. lpp.

Latvija dienu
ritējumā
3. – 4. lpp.

Franka
Gordona un
Kārļa Streipa
komentāri
5. lpp.

Par “radošu
valstsgribu” un
Latvijas nākotni
6. lpp.

Numura
intervijā –
SANDRA
KALNIETE
7. – 10. lpp.

Latvieši
Zviedrijā
11. lpp.

BL sports
12. lpp.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa apsveikums LR Satversmes pieņemšanas dienā: "1922. gada 15. februārī Latvijas Satversmes sapulce pieņēma mūsu valsts pamatlikumu – Latvijas Republikas Satversmi. Toreiz Jānis Čakste tās autoru vārdā pauda cerību, ka Satversme padarīs Latviju laimīgu un stipru.

Šodien – Latvijas otrā gadsimta pirmajā gadā – varam būt droši – Satversme dod iespēju attīstīt mūsu Latviju kā stipru un laimīgu valsti. Tomēr labāka rītdiena vienmēr būs atkarīga tikai no mums pašiem – mūsu zināšanām, demokrātijas prasmēm un ticības Latvijai. Mums katram jāapliecina Satversmes vērtības kā savas un jābūt gataviem ik dienu iestāties par Satversmi gan lielās lietās, gan ikdienas sīkumos. Lai mūsu valsts Satversme vienmēr iedvesmo mūs darbiem, kas stiprina Latviju un kalpo kopējam labumam!"

Lietuvas neatkarības pasludināšanas gadadiena

Lietuva svin Valsts atjaunošanas dienu – 101. gadskārtu, kopš pieņemts akts par neatkarības atjaunošanu, proklamējot Lietuvas Republiku. 1918. gada 16. februārī Vācijas okupētajā Viļņā tika pasludināta neatkarīgas Lietuvas valsts atjaunošana (to likvidēja Krievija 1795. gadā, anektējot Lietuvas teritoriju).

Lietuvas armijas 100 gadu jubilejas svinības Viļņā

Tā bija jau otrā Lietuvas neatkarības deklarācija dažu mēnešu laikā. Atšķirībā no 1917. gada 11. decembrī pieņemtās un Vācijas varas iestāžu diktētās deklarācijas 16. februārī pieņemtais dokuments runāja par pilnīgu Lietuvas neatkarību gan no Krievijas, gan Vācijas.

Nacionālā vēstures muzeja direktors saņem Lietuvas valsts apbalvojumu

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja (LNVM) direktoram Arnim Rādiņam piešķirts Lietuvas valsts apbalvojums – ordenis "Par nopelniem Lietuvas Republikas labā", aģentūru LETA informēja muzeja preses sekretāre Rudīte Mengēlsone.

Arnis Rādiņš saņemot ordeni

Lietuvas valsts apbalvojums Rādiņam piešķirts, atzīmējot Lietuvas Republikas neatkarības dienu

un pasniedzot apbalvojumus ārvalstu pilsoņiem par attiecību veicināšanu ar Lietuvu. Ordeni Rādiņam 16. februārī pasniedza Lietuvas Republikas prezidente Daļa Gribauskaita.

Atbalsta Levita kandidāturu

Pagaidām kā vienīgais kandidāts Valsts prezidenta amatam nopietni tiek vērtēts Eiropas Savienības Tiesas tiesnesis Egils Levits. Viņu būtu gatavas atbalstīt vismaz divas partijas. "Mēs esam pieņēmuši lēmumu atbalstīt Levitu, un nav pamata mums virzīt savu kandidātu," teikusi Jaunās konservatīvās partijas (JKP) Saeimas frakcijas priekšsēde Jūta Striķe. Arī Nacionālās apvienības (NA) ieskatā Levits ir labākais kandidāts. "Mēs mēģinām saprast, vai varam koalīcijā panākt vienotu viedokli par Levitu. Levits no visiem būtu labākais, un citām partijām būtu grūti objektīvi piedāvāt labāku," sacīja NA priekšsēdis Raivis Dzintars.

Valdības koalīcijas partijas cer līdz 15. aprīlim vienoties par kopīgu kandidātu Valsts prezidenta amatam, žurnālistiem sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (*Jaunā Vienotība*). Kariņš pēc koalīcijas partiju iknedēļas sanāksmes sacīja, ka politiķi vienoties par kritērijiem, kādiem jāatbilst prezidenta amata kandidātiem, proti, ka kandidātiem jābūt ar nevainojamu reputāciju, spējīgam pārstāvēt Latviju starptautiski, labi jāizprot demokrātijas, jābūt redzējamam par valsts ekonomisko attīstību un nācīgas attīstību. Līdz šim starp koalīcijas partneriem izskanējusi tikai Eiropas Savienības (ES) Tiesas tiesneša Egila Levita kandidātūra, apgalvoja Kariņš. Aprīlī pēc šā gada valsts budžeta pieņemšanas koalīcija varētu atgriezties pie šī jautājuma. To varētu apspriest nedēļā no 8. aprīļa, bet līdz 15. aprīlim partijām būtu mērķis vienoties par konkrētu kandidātu, sacīja Kariņš.

Arī Kalniete varētu pretendēt uz Latvijas prezidenta amatu

Pastāv risks, ka jaunajā Eiropas Parlamenta (EP) sasaukumā ievērojami palielināsies jaunu, gan labēju, gan kreisu populistisku veidojumu klātbūtne, šādu viedokli telekanālā LNT paudusi EP deputāte Sandra Kalniete (JV).

Šādos apstākļos viņas pārstāvētā Eiropas Tautas partiju grupa uzskatījusi, ka vēlēšanās nepieciešams iesaistīt pēc iespējas vairāk pieredzējušu politiķu, lai nākamajā EP sasaukumā nodrošinātu zināmu stabilitāti, tāpēc arī Kalniete esot pierunāta vēleiz kandidēt EP vēlēšanās, lai arī Kalniete iepriekš bija teikusi, ka politikai liek punktu. Tautjāta, vai ir iespējama viņas politisko plānu maiņa un viņa varētu kandidēt uz Latvijas Valsts prezidenta amatu, Kalniete apgalvoja, ka viņu neviens par šādu iespēju neesot uzrunājis, turklāt šajā jautājumā vēl jāpanāk vienota jaunās koalīcijas nostāja. "Ja mani uzrunās un šis būs nopietns priekšlikums, tad es to apsvēršu," piebilda Kalniete.

VL/TB/LNNK līderi EP vēlēšanās

Nacionālās apvienības *Visu Latvījai!//Tēvzemei un brīvībai/LNNK* (VL/TB/LNNK) saraksta līderi Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās varētu būt pašreizējais EP deputāts Roberts Zile, kultūras ministre Dace Melbārde un līdzinējais žurnālists Ansis Pūpols. Jautājumu par EP sarakstu skatījusi partijas valde, bet gala lēmumu par to pieņems VL/TB/LNNK dome nedēļas nogalē. Ar ceturto numuru sarakstā varētu sekot Jānis Grasbergs, kurš kandidēja arī 13. Saeimas vēlēšanās, bet parlamentā netika ievēlēts. Tālāk sarakstā varētu būt Saeimas deputāts Edvīns Šnore, Rīgas domes deputāts Jurgis Kloitiņš, Kultūras ministrijas parlamentārā sekretāre Marika Zeimule, Saeimas deputāts Jānis Dombrova, bijušais Saeimas deputāts Kārlis Krēslīņš, bijušais Saeimas priekšsēdes Ināras Mūrnieces (VL/TB/LNNK) padomnieks sabiedrisko attiecību jautājumos Jānis Tomels, jurists Uldis Brūns un Jaunjelgavas novada domes priekšsēdis Guntis Libeks. Tāpat sarakstā varētu būt arī latviešu valodas un literatūras skolotājs Normunds Dzintars, ārsts Jāzeps Korsaks, kurš kandidēja arī 13. Saeimas vēlēšanās. Savukārt noslēgt VL/TB/LNNK sarakstu varētu Saeimas deputāti Aleksandrs Kiršteins un Richards Kols.

Nacionālās apvienības valde 18. februārī apstiprināja potenciālo Eiropas Parlamenta (EP) deputātu kandidātu sarakstu, par saraksta līderi izvēloties pašreizējo EP deputātu Robertu Zili. Saraksts vēl jāapstiprina NA domē. Zile uzskata, ka viņš ir pietiekami pieredzējis, lai cīnītos par vēlēšanu interesēm sarežģītā laikā posmā. Samērā grūti mazas valsts deputātiem iekļūt kaut kādā līmenī, kad var ietekmēt procesus Eiropas līmenī. Tāpēc arī partija novērtēja to, ka droši vien būtu jāturpina, kā līderi virzot EP jau bijušo Zili.

Skolu reformas ieceres

Jaunajā vidējās izglītības mācību saturā vidusskolēniem tiks piedāvāta iespēja izvēlēties sev interesējošus mācību priekšmetus padziļinātai apguvei, žurnālistiem pastāstīja projekta "Skola 2030" vadītāja Zane Oliņa. Domājot par risinājumiem vidusskolas mācību satura pilnveidei, ļoti rūpīgi izvērtēta citu valstu pieredze. Lielākajā daļā valstu vidējā izglītības pakāpē skolēnam ir iespēja izvēlēties apgūstamos mācību priekšmetus. Īpaši padziļināti pētīts Igaunijas un Somijas vidējās izglītības modelis, kur skolēni aptuveni trešdaļu pavadā, mācoties priekšmetus, kas tos interesē vairāk. Tāpat mācību priekšmetu struktūrā ir ietverti arī obligātās izvēles priekšmetu kursi. Izvērtēti arī Latvijā esošie izglītības modeļi. Jaunajā mācību saturā iekļauts līdz šim Latvijā neīstenots princips – iespēja skolēnam mācīties vairāk savām interesēm atbilstošu mācību saturu. Tas nozīmē, ka 60–70% laika skolēni mācītos vispārīgu pa-

matu, bet 30% laika skolēni mācītos viņu interesēm atbilstošus mācību priekšmetus, to darot padziļinātāk un vairāk. Sasniegtā rezultāti izstrādāti trīs mācību satura apguves līmeņos: vispārīgais, optimālais un augstākais.

Lielā talka šogad notiks 27. aprīlī

Šogad Lielā talka notiks 27. aprīlī, un tajā aicinās cilvēkus ne tikai vākt atkritumus, bet tos vākšanas procesā šķirot, informēja akcijas rīkotāji. Ar jauninājumiem cer veicināt izpratni par plastmasas piesārņojumu, tās kaitīgo ietekmi uz vidi un izpratni par plastmasu kā videi bīstamu atkritumu, kas rada augsnes piesārņojumu un siltuma akumulāciju augsnē un ūdeņos. Iedzīvotājus aicinās talkā šķirot, atdalot plastmasu no citiem atkritumiem. Tāpēc talku vietām tiks piešķirti zilas un baltas krāsas maisi. Zilie tiks paredzēti plastmasai, baltie – citiem atkritumiem. Akcija ļausot saprast, cik dabā ir plastmasas atkritumu un kā rast adekvātāko risinājumu, sadarbojoties ar pašvaldībām un citām institūcijām. Aicina iedzīvotājus iesaistīties interaktīvajā piesārņoto vietu reģistrēšanas kartē www.talkas.lv sadaļā "Kartes", kas tiks atvērta līdz ar sniega noņemšanu. Talkas vietu reģistrācija sāksies mēnesi pirms talkas – 27. martā.

Vēlas nomainīt CVK priekšsēdi

Partiju apvienība *Attīstībai/Par!* (AP) paziņojusi, ka rosinās koalīcijai izraudzīties jaunu CVK vadītāju, kas būtu nepolitisks profesionālis. Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdis Arnis Cimdars uzskata, ka viņa nomainā amatā neilgi pirms Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanām būtu kā zirga nomainā skrējiena laikā.

Intervijā Latvijas Televīzijas raidījumam *Rīta panorāma* Cimdars sacīja, ka šajā situācijā viņam "nav iespējas sabremzēties, jo laiks līdz EP vēlēšanām ir ļoti īss, un jāstrādā ar pilnu jaudu".

Aplicina transatlantiskās vienotības nozīmi

Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks – politiskais direktors Jānis Mažeiks Tallinā tikās ar Igaunijas Ārlietu ministrijas politisko direktoru Lembitu Uibo un pārrunāja transatlantis-

kās attiecības, aktuālos ES ārlietu un drošības jautājumus, Krievijas un Ukrainas konfliktu, sadarbību ar Ķīnu un Centrālās Eiropas valstīm. Pārrunājot drošības jautājumus, J. Mažeiks norādīja, ka Latvija atbalsta ES sadarbības pastiprināšanu drošības un aizsardzības jomā, bet galvenā kolektīvās aizsardzības organizācija Eiropā nemainīgi ir NATO. Politiskais direktors atzīmēja kopīgos projektus ar Igauniju ES Pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) ietvaros, kas stiprina esošo ciešo sadarbību.

Jānis Mažeiks un Lembits Uibo

Konsultācijās uzmanība tika pievērsta arī sadarbībai ar Ķīnu. Abas puses bija vienprātīgas, ka šajā jautājumā svarīga ES vienotība. J. Mažeiks pauda cerību, ka ASV un Ķīnas tirdzniecības domstarpības tiks risinātas saskaņā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijas noteikumiem, tādējādi panākot visām pusēm, tostarp ES pieņemamu risinājumu.

Toronto Latviešu biedrība svin 70 gadu jubileju

19. janvārī Latviešu Centrs Toronto bija mazāku un lielāku, jaunāku un vecāku ļaužu pilns. Jaunākie ļaudis bija sanākuši uz Sestdienas skolas nodarbībām, savukārt vecākie ieradās svinēt Toronto Latviešu biedrības (TLB) 70 gadu jubileju.

Šie notikumi nepārprotami ir cieši saistīti, jo Sestdienas skola bijusi TLB paspārnē visu savu pastāvēšanas laiku. Ja neko vairāk Latviešu biedrība arī nebūtu darījusi, par skolas izveidošanu un darbības nodrošināšanu viņiem pateicīga vienmēr būtu visa latviešu sabiedrība Toronto, jo skolā tiek izaudzināta sabiedrības nākotne.

Valsts pārvaldes mašintulks Hugo. lv gūst plašu atsaucību

Saskaņā ar Kultūras informācijas sistēmu centra (KISC) apkopoto statistiku pērnā gada nogalē atklātā valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platforma *Hugo. lv* piedzīvojuši lietotāju plašu interesi – lapa ir apmeklēta 141 tūkstoši reižu, tajā veikti 2,5 miljoni tulkošanas pieprasījumu un ir iztulkoti vairāk nekā 45 miljoni vārdu. *Hugo. lv* ir īpaši pielāgots risinājums valsts pārvaldes vajadzībām un nodrošina automatizētu tulkošanu latviešu, angļu un krievu valodā, izmantojot jaunākās neironu mašintulkošanas tehnoloģijas, kas būtiski uzlabo tulkojumu kvalitāti.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Venēcijas mākslas biennālē Latvijas paviljona tema un nosaukums

“Kim?” Laikmetīgās mākslas centrs un Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs kopā ar mākslinieci Daigu Grantiņu, kultūras ministri Daci Melbārdi, kuratoriem Ingu Lāci un Valentīnu Klimašausku, un Latvijas Nacionālā mākslas muzeja direktori Māru Lāci izziņoja 58. Venēcijas mākslas biennāles Latvijas paviljona temu un nosaukumu, informēja “Kim?” pārstāvji. Daigas Grantiņas instalācija “Sauls suns”

Daiga Grantiņa

atsedz ainavu ar vairākiem centriem, veidotu ap vairākām saulēm, vairākiem gaismas avotiem, kuru stari savā ceļā šķērso dažādus materiālus un formas. Ekspozīcijas formu daudzveidību pastiprina neskaitāmās perspektīvas un skatītāja iespējamie pārvietošanās ceļi instalācijā. Savā darbā Daiga Grantiņa izmanto gan sintētiskus, gan organiskus ikdienā sastopamus materiālus, atklājot to fiziskās un nemateriālās īpašības un bieži vien apvēršot un pārvarot to tradicionālo lietojumu robežas. Māksliniece liec metālu spirālēs, ievieš gaismu ēnā un pārvērš kokvilnu fuksiju purpurkrāsas ziedos.

Ikstenas romāna tulkojums nominēts ERAB Literatūras balvai

Noras Ikstenas romāna “Mātes piens” tulkojums angļu valodā – “Soviet Milk” iekļuvis vērtīgās ERAB Literatūras balvas saraksta TOP trijniekā. ERAB Literatūras balvu izveidoja Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (European Bank for Reconstruction and Development).

Balva izveidota pagājušajā gadā, un tās mērķis ir populārizēt daiļliteratūru no reģioniem, kur tā darbojas. Balvas ieguvējs saņem 20 000 eiro prēmiju, bet abi pārējie nominanti – 2000 eiro lielu prēmiju. Prēmija tiek sadalīta starp autoru un tulkotāju.

Latviju Eurovizijā pārstāvēs grupa Carousel

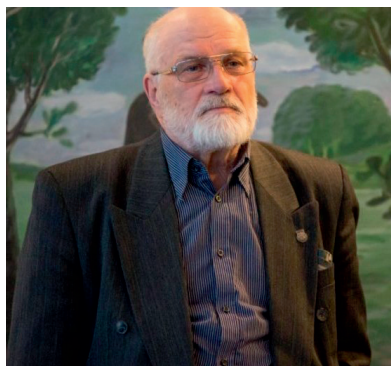
LTV autoru un izpildītāju konkursā “Supernova 2019” astoņu finālistu konkurencē triumfēja duets *Carousel*, kas ar dziesmu *That Night* šī gada maijā pārstāvēs Latviju 64. starptautiskajā Eurovizijas dziesmu konkursā Telavivā, Izraēlā. Fināla uzvarētāju noteica skatītāju un konkursa žūrijas balsojuma kopvērtējums.

Izvērtējot visus astoņus Latvijas Televīzijas konkursa “Supernova” finālistus, uz Eurovizijas starptautisko dziesmu konkursu sūtīt duetu *Carousel* ar lirisko dziesmu “That Night” bija pareizais lēmums, sacīja komponists Raimonds Pauls. Viņš norādīja, ka šogad Latvija starptautiskajā dziesmu konkursā uzstāsies ar nestandarta priekšnesumu, jo “iesim bez uguniem” un ar vienkāršu dziesmu. Vērtējot pārējos “Supernovas” finālistus, Pauls atzīmēja, ka šogad konkursa dalībnieki bija līdzīgi, proti, nebija nekas tāds, kas “lēktu ārā”. Uz jautājumu, vai *Carousel* ar savu dziesmu pavasarī varētu pārsiegt Eiropu līdzīgi, kā to 2017. gada Eurovizijā izdarīja Portugāles pārstāvis Salvadorš Sobrals, Pauls atbildēja: “Tad jau skatīsimies.”

Godinās Osvaldu Zvejsalnieku

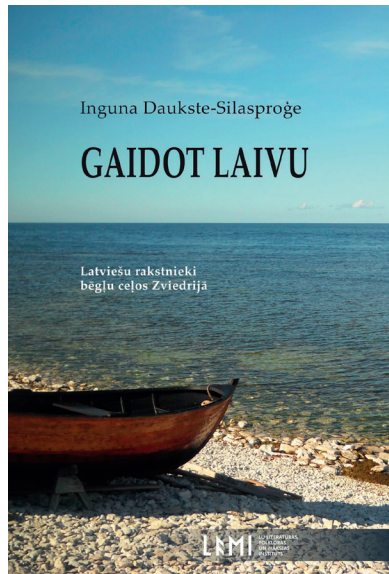
Pēc nedēļas vienpadsmito reizi tiks pasniegtas Latgāliešu kultūras gada balvas “Boņuks”, kur līdzās pērnā gada svarīgākajiem latgāliešu kultūras notikumiem, personām un aktivitātēm ar balvu par mūža ieguldījumu latgāliešu kultūras attīstībā tiks godināts mākslinieks Osvalds Zvejsalnieks, informē Latgales vēstniecības Gors Marketinga nodaļas vadītāja Edīte Husare.

Osvalds Zvejsalnieks // Foto: Andrejs Vasjukevičs/Latgales vēstniecība GORS

Osvalds Zvejsalnieks izstādēs piedalās kopš 1971. gada, sarīkojis ap 20 personālizstāžu, regulāri piedalās plenēros un grupu izstādēs gan Latvijā, gan ārvalstīs. Pateicoties Zvejsalnieka darbam, Rēzeknē ir viena no labākajām mākslas vidusskolām

Latvijā, nodibināta vienīgā Latvijas Mākslas akadēmijas filiāle ārpus Rīgas, kas ir pamats veselai mākslinieku paaudzei Latgalē, izveidots Rēzeknes mākslas nams ar vienīgo pastāvīgo Latgales mākslinieku darbu ekspozīciju pasaulē, uzsvēra Husare. Zvejsalnieks ir pieminekļa *Vienoti Latvijai* atjaunošanas darbu vadītājs, Latvijas atmodas virzītājs Rēzeknē, Latgalē.

Monografija par latviešu rakstniekiem bēgļu ceļos Zviedrijā

Klajā nākusi literatūrzinātnieces Ingunas Daukstes-Silasproģes monografija “Gaidot laivu. Latviešu rakstnieki bēgļu ceļos Zviedrijā”. Monografijā autore turpina latviešu bēgļu un trimdas laika izpēti.

Pētījuma pamatniecība ir atgādināt par laiku, kas bija smagas izšķiršanās un traģisku pārdzīvoju laiks daļai latviešu. Aizbraukšana no Latvijas Otrā pasaules kara norišu fonā izmainīja visu agrāko dzīvi un uz vairākiem gadu desmitiem iezīmēja robežu starp Zviedriju un latviešiem okupētajā Latvijā. Tomēr tam ir būtiska nozīme tautas pašapziņas un kolektīvās atmiņas aspektā. Pētījuma centrā ir latvietis, bēglis, radoša personība no Kurzemes krasta līdz Gotlandei un Zviedrijā, uzmanību centrējot uz literārām liecībām par šo drāmatisko laiku, meklējot pārdzīvoju un sajūtu atblāzmojumus dokumentālos fiksējumos, sarakstē, atmiņās, apcerēs un citur.

“Lote un pazudušie pūķi” piedalās Berlīnes kinofestivālā

7. februārī sākās Berlīnes starptautiskais kinofestivāls, un tā programmā iekļauta animācijas filma “Lote un pazudušie pūķi”, informēja filmas pārstāve Zane Dzene.

Lai iekļūtu šī gada Berlīnes kinofestivāla programmā, animācijas filma “Lote un pazudušie pūķi” autoriem bija jāiztur

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

KANADA. 13. februārī Latvijas vēstniecībā Kanadā viesojās Baltijas Aizsardzības kolledžas komandants ģenerālmajors Andis Dilāns. Viņš tikās ar vēstnieku Kārli Eichenbaumu, pārrunājot Latvijas un Kanadas, Baltijas un Kanadas sadarbības aktuālātes aizsardzības un drošības jautājumus, t. sk. nepieciešamību vērsties pret dezinformāciju, apmelojumiem, kā arī stiprināt sadarbību ar NATO partneriem, it īpaši transatlantiskajiem.

ZVIEDRIJA. Latvijas vēstnieks Zviedrijā Mārgers Krams un Latvijas Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks Aivars Groza 16. februārī piedalījās Stokholmas latviešu skolas rita sanāsmē. Ciemiņiem bija iespēja tikties ar skolas vadību un skolotājiem, lai pārrunātu skolas darbu un tālākas sadarbības perspektīvas. Skolas kopbrīdī vēstnieks A. Groza uzrunāja klātesošos skolēnus, vecākus un skolotājus, vēlot saglabāt latvietību, ieaudzināt Latvijas mīlestību un skolā iegūto draudzību

SOMIJA. Latvijas vēstniece Somijā Kristīne Našeniece tikās ar Margaretu un Erkki Heiskaneniem. Heiskanenu ģimene dāvina Latvijai (Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejam) 1922. gadā Rīgā izdotas litografijas, kurās attēlota Vecrīga. Litografijas izdotas *W. Mellin & Co* apgādā 150 eksemplāros. Tās bija ģimenes īpašumā ilgus gadus. Visticamāk, tās kādā no saviem ceļojumiem iegādājusies Margaretas Heiskanenas vecmāte Aili-Salli Ahde (1892-1979) – viena no pirmajām Somijas arhitektēm – sievietēm. Viņa daudz ceļoja 20. gadsimta 20. un 30. gados, interesējās par arhitektūru, mākslu un modi.

GRIEKIJA. 15. februārī Grieķijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Dimitrijs Parakevopuls ar svinīgu runu atklāja izstādi “Latvijas un Grieķijas attiecības 1918-2018”, kas veltīta abu valstu politisko, ekonomisko un kultūras sakaru vēsturei. Latvijas vēstnieks Grieķijā Māris Klišāns savā runā uzteica abu valstu ilggadējās, labās divpusējās attiecības un intensīvo politisko dialogu, kas ir stiprinājies pēdējo gadu laikā. Vēstnieks pasniedza Latvijas Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu Grieķijas Ārlietu ministrijas Diplomātiskā un vēsturiskā arhīva ekspertam-padomniekam Georgijam Polidorakisam par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas un Grieķijas divpusējo attiecību un kultūras veicināšanā.

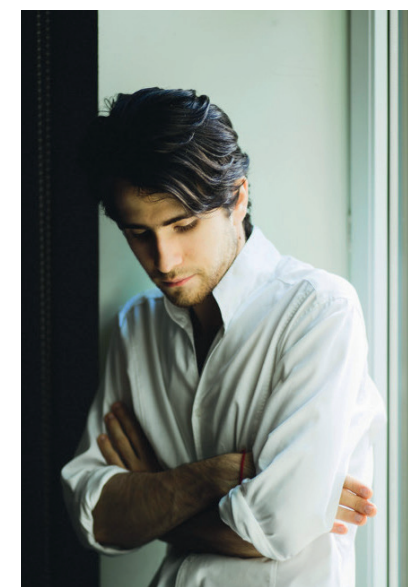
ITALIJA. 13. februārī Latvijas vēstniece Itālijā Solvita Āboltaņa un vēstniecības darbinieku kopa uzņēma Romas Makjavelli liceja (*Liceo Machiavelli*) skolēnus, kas gatavojas Latvijas pozīcijas aizstāvēšanai ANO sarunu izspēlē Romā maijā. Tika sagatavota īpaša programma, lai nodrošinātu skolēnu pilnvērtīgu iesaisti šajā „Globālās darbības aģentūras” (*Global Action Agency*) projektā „Diplomātijas izglītība” (*Diplomacy Education*). Skolēni ar interesi uzklusēja prezentācijas par Latviju un Latvijas vēstniecības Itālijā darbu, kā arī uzdeva jautājumus. Sarīkojumā piedalījās arī liceja skolotāja Alessandra Sorci un “Globālās darbības aģentūras” prezidente Vanessa Boi. Latvijas vēstniecība Itālijā projektā iesaistās jau otro gadu.

IZRAĒLA. 12. februārī Latvijas vēstniece Izraēlas Valstī Elita Gavele apmeklēja 25. Starptautisko tūrisma izstādi Telavivā IMTM 2019, apmeklēja Rīgas un Jūrmalas pilsētu kopīgo stendu un tikās ar Latvijas dalībniekiem izstādē. Latviju šajā starptautiskajā izstādē pārstāvēja vēl nebijis skaits dalībnieku – Jūrmalas tūrisma informācijas centrs, Rīgas tūrisma birojs “LIVE RIGA”, Latvijas viesnīcu un restorānu asociācija, “Hotel Jūrmala SPA”, tūrisma aģentūra *Baltic Travel Group*, lidsabiedrība *AirBaltic* un SIA „Latvijas koncerti”.

milzīga konkurence. *Generation* kuratori noskatījās 2500 filmu un savā programmā iekļāva tikai 15 lielā ekrāna darbus, turklāt “Lote un pazudušie pūķi” ir viena no tikai divām animācijas filmām, kas cīnīsies par “Kristalla lāci”.

Pianists Georgijs Osokins par koncertiem Latvijā

“Ne tik bieži es spēlēju Latvijā, apmēram divas reizes gadā, bet tas ir pietiekami. Iespēju koncertēt Latvijā es uztveru kā platformu eksperimentiem, jo te man ir ļoti daudz brīvības, koncerti Latvijā man ir kā radoša laboratorija. Tas noteikti ir kompliments mūsu publikai, jo nekur citur pasaulē es tā nedaru,” saka jaunais pianists Georgijs Osokins.

14. februārī Dzintaru koncertzālē notika Osokina solo koncerts.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

15. februārī apritēja 30 gadi, kopš padomju kaņaspēks atstāja Afganistanu, pareizāk – bija spiests izvērties no tās. Līdz ar to beidzās brutālais un iznākumā neveiksmīgais karš, kas sākās 1979. gada 25. decembrī un ko izraisīja Leonīds Brežņevs, kurš bija iedomājies, ka ar militāru spēku iespējams “pievākt” šo zemi un pārvērst to par Kremliem paklausīgu satelītvalsti, līdzīgu kaut vai Mongolijai.

Afgānistānā bija iebrukusi padomju 40. armija – vairāk nekā 100 tūkstošiem vīru, un 10 gadu gaitā tur nācās karot 620 tūkstošiem. Oficiāli iebrucēju nosaukums bija “Ierobežots (!) padomju kaņaspēka kontingents”, un šai karā kritušo padomju kaņavīru skaits sasniedza 15 tūkstošus, kuŗu vidū bija ne mazums iesaukto latviešu zēnu.

Padomju tanki, bumbvedēji, helikopteri un nežēlīgās “specvienības” tā arī netika galā ar 250 tūkstošiem islamticīgo kaujinieku – mudžahidu, kuŗu vienīgais iedarbīgais ierocis bija no pleca izšaujams pretgaisa raķetes “Stinger”, ko piegādāja ASV.

Padomju iebrukums Afgānistānā izraisīja, var teikt, globālu sašutumu. ASV un vairākas citas valstis boikotēja 1980. gada Olimpiskās spēles Maskavā, un PSRS atbildēja, boikotējot 1984. gada Olimpiskās spēles Losandželosā.

Pirms 30 gadiem, kad pēdējie padomju tanki pa “Draudzības (!) tiltu” pie Termezas “atgriezās mājās”, pirmais un pēdējais PSRS prezidents Gorbačovs raksturoja šo Kremļa avantūru kā “liktenīgu kļūdu”, un daudzi Tautas de-

putātu kongresa delegāti, tostarp akadēmiķis Sacharovs, šai sakarā runāja par “kauna traipu”.

Bet tagad, atzīmējot šis PSRS neveiksmes 30. gadskārtu, Krievijas Federācijas “nacionālais līderis” Vladimirs Putins attaisno šo imperisko avantūru, apgalvojot, ka toreiz esot bijis vajadzīgs “atvairīt reālas briesmas”, kas draudējušas PSRS Vidusāzijas republikām, un cildina kaņaveterānus, kas uzskatāmi par īstiem varoņiem, kuŗi pašaizliedzīgi kalpojuši tēvzemei.

Zināmā mērā, var teikt, “izplāpājies” pareizticīgais staļinists Aleksandrs Prochanovs portālā zavtra.ru, salīdzinot šo PSRS kaņavīru “savā diženumā” ar riskās Krievijas ģenerāli Skobeļevu, kuŗš 19. gadsimta nogalē bija ieņēmis Buhāru. Tātad tagad,

kā toreiz, mērķis bija paplašināt imperiju...

Vērts pieminēt, ka Rīgas krievu avīzes “Segodņa” korespondents Maskavā Dmitrijs Marts intervēja “Krievijas vīstautas apvienības” priekšsēdi Sergeju Baburinu, kuŗš pazīstams kā lielkrievu “nacionālais šifists”. Baburins, kuŗš savulaik arī kaņvoja Afgānistānā, pildot savu “internacionālo (!) pienākumu”, tagad apgalvo: “Mēs uzvarējām (!) Afgānistānā.” Tā esot bijusi “sekmīga mieru rosināšana (mirotvorčeskaja) operācija”. Pie reizes Baburins nolādēja “Jeļcina valdību”, kas esot nodevusi nācījas intereses.

Prātojot par Afgānistānas likteņgaitām 150 gadu garumā, neviļus kļūsti fatālists: 19. gadsimta nogalē Britu imperija nespēja tikt galā ar spītīgajām afgāņu cil-

tim, aplūkojamā 10 gadu kaņā PSRS šai zemē “aplauza zobus”, un nu jau 15 gadus NATO bruņotie spēki, kuŗu sastāvā dienē arī Latvijas kaņavīri, netiek galā ar “Taliban” kaujiniekiem.

Noslēgumā gribētos pievērst uzmanību nelielai grāmatiņai “Toreiz Afgānistānā” (Rīga, 1993. g.), kuŗas autors ir Atis Lejiņš, kas piedalījās afgāņu kaujinieku cīņā pret padomju kaņaspēku. Līdzās brīnišķīgam Ulda Bērziņa priekšvārdam īpaši interesants ir dialogs starp Ati Lejiņu un Daini Turlaju, kuŗš kā stāba pulkvedis Kabulā piedalījies šai 10 gadu kaņā, var teikt, pretējā pusē un 1993. gadā bija Latvijas Republikas Aizsardzības spēku komandieris.

Vielā dziļām pārdomām...

KĀRLIS STREIPS

Latvijā ziema šogad nav bijusi īpaši barga, bet pēdējo nedēļu laikā temperatūra svārstījies virs salšanas un zem salšanas līmeņa. Tas dara slidēnus trotuārus, no jumtiem pil lāstekas un reizēm gāžas sniegs vai pat ledus gabali, kas var nopietni ievainot gājējus. Taču lielākās problēmas šoziem bijušas šoferiem, jo Latvijas galvaspilsētas ielas ir smagi sadangātas. Tvīteris ir pārpilns ar sūdzībām par saplīsušām riepiem un par smagākiem bojājumiem. Karikatūrists Gatis Šļūka no *Latvijas Avīzes* uzzīmēja vairākas karikatūras par šo tematu, arī to, kas pie mana raksta – trolejbusa šoferīte priecājas par to, ka Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs viņu sveicis Valentīndienā: bedres uz tilta atgādina sirsniņas! Gatis karikatūru parakstījis: “Starp citu, vakar redzēju, kā darbojas bedru labošanas brigāde Rīgā – kāds vīreļis ar slotu birstē laukā ūdeni no bedres un tad pārējie tur stampā iekšā asfaltveidīgo substanci. Hmm, uz cik ilgu laiku tas līdzēs?”

Pagājušajā piektdienā Rīgas domes Satiksmes departamenta direktora amata pienākumu izpildītājs Emīls Jakrins domes Satiksmes un transporta lietu komitejas sēdē stāstīja, ka pēdējo piecu gadu laikā dome esot iztērējusi aptuveni astoņus miljonus eiro ceļa bedriņu lāpīšanai. Jakrina kungs stāstīja arī, ka Rīgā ir 1 778 ielas, 369 krustojumi, kā arī 136 tilti un satiksmes pārvadi, kopumā veidojot apmēram desmit miljonus kvadrātmetru. Katru dienu Rīgā pārvietojoties 280 tūkstoši reģistrēti automobiļi, kā arī 170 tūkstoši automašīnu, kuŗas iebrauc pilsētā. Tiltus pār Daugavu katru dienu šķērsojot ap 275 tūkstošiem spēkratu. Transporta infrastruk-

tūras uzturēšanai pašvaldība katru gadu izmantojot ap 18 miljoniem eiro, kas esot ap 70 procentiem no departamenta kopējā budžeta.

Tāpat direktora vietas izpildītājs skaidroja, ka jaunas ielas asfalts esot noturīgs aptuveni septiņus gadus, bet pēc tam notiek nodilums, kas rada plaisas un bedres. Vēl viņš piebilda, ja katru gadu departaments saņemtu 74 miljonus eiro fināncējuma, tad septiņu gadu laikā Rīgā varētu atjaunot visu ielu segumu.

Esmu kājāmgājējs un velosipēdistis. Atceros kādu ļoti dziļu bedri Elizabetes un Krišjāņa Barona ielas krustojumā, kuŗā iebraucu un gandrīz novēlos no riteņa. To paturēju prātā un turpmāk tai braucu apkārt, bet tad kādu vakaru, kad no Radionama steidzos mājup, bija sācis smidzināt, bet pēc minūtes debesis atvērās un bija tāds lietus gāziens, kādu savā mūžā nebiju pieredzējis. “Mana” bedre bija pilna ar ūdeni, es to nepamanīju un ... iekšā gan! Mājās pārnācis, sametu drēbes žāvētājā un nekavējoties nosūtīju Rīgas domei sūdzību. Gods kam gods, pēc pāris dienām bedre bija “salāpīta”.

Savukārt, kājām ejot, nākas konstatēt, ka daudzviet arī trotuāri ir pamatīgi izdangāti. Jāiet ļoti uzmanīgi, lai nepakristu, it īpaši ziemā, kad ne visi namīpašnieki apzinīgi sakopj ietves. Cituviet sētnieces sniegu gan noslaucījušas, bet apakšā ir slidens ledus. Turklāt bieži vien viņas uz sniega izber sāli – lai ledus izkustu, un tas veido baltus traipus uz korpēm. Par to pasūdzējos portālā *Facebook*, un kāds ieteica apavus mazgāt ar etiķūdeni, bet – kad kurpes nožūva, traipi turpat vien bija. Vienvārdsakot, gan kājāmgājējiem, gan velosipēdistiem, gan autova-

Karikatūra: Gatis Šļūka (*Latvijas Avīze*)

ditājiem Rīgā ir vienas nedienas, it īpaši ziemā.

Tiesa gan, Rīgas satiksmes sistēmai ielu bedrites ir maza bēda, ja salīdzina ar to milzīgo skandālu, kāds izcēlies sakarā ar jaunu transportlīdzekļu iepirkumu. Šis ir skandāls ar starptautisku piesitienu, jo iepirkuma konkursā uzvarēja Čehijas uzņēmums *Škoda Transportation*. Aizdomas par aizturētajiem cilvēkiem (bez tiem, kuŗi arestēti Latvijā, divi cilvēki tika apcietināti arī Polijā) ir par kukuļu došanu un ņemšanu, iespējams, 800 tūkstošu eiro apmērā.

Rīgas pašvaldībā – šis nav ne tuvu pirmais korupcijas skandāls. Skandāla dēļ no amata demisionēja Rīgas mēra vietnieks Andris Ameriks, sakot, ka viņam sirdsapziņa esot tīra. Tiesa, viņš jau sen pazīstams kā “misters 20%” – ar mājieni, ka tiem, kuŗi vēlas, lai sekmētos darīšanas ar pašvaldību, ir jāreķinās ar 20% kukuļu maksāšanu. A. Ameriks to vienmēr ir noliedzis, apgalvojot, ka palama esot tāpēc, ka viņš par 20% cītīgāk strādājis nekā citi. Arī Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs ir teicis, ka viņam sirdsapzi-

ņa ir tīra, to atkārtot arī pēc tam, ka KNAB veica kratīšanu viņa birojā un dzīvesvietā. Sirdsapziņa varbūt patiešām tīra, bet ir tomēr tāda lieta kā politiskā atbildība. Rīgas Satiksmes pilnībā pieder Rīgas pašvaldībai, un N. Ušakovs skaitās kapitāldaļu turētājs. Ja viņš zināja, ka notiek kukuļošana, tad tas ir noziegums. Ja ne, tad tas liecina par pamatīgu nekompetenci pašvaldības vadīšanā. Vienādi vai otrādi, šī lieta smird pa gabalu un nāk prātā senais teiciens: “Nav dūmu bez uguns”.

PAR BEDRĒM

Latvijas valsts apziņas veidošana

Uzruna Egila Levita grāmatas “Valstsgriba” atvēršanas sarīkojumā LU Lielajā aulā

DAGMĀRA BEITNERE-LE GALLA,
Dr. sc. soc. LU Filozofijas un socioloģijas institūta
vadošā pētniece, Saeimas vicepriekšsēde

Egils Levits ir viens no pirmajiem juristiem un politologiem, kurš jau 1985. gadā nāca klajā ar rakstu par Latvijas valstiskuma atjaunošanu kā iespējamību. Dr. Egils Levits savu profesionālo darbību ir saistījis ar Latvijas valstiskumu, tā tiesisko statusu un atjaunošanas ceļiem.

Vēl pirms 4. maija deklarācijas viņš analizē divus ceļus, kā būtu iespējama Latvijas neatkarība – nācijas pašnoteikšanās ceļš vai 1918. gada 18. novembra republikas atjaunojums. Latviešu nācija savu vēsturisko izvēli bija veikusi 1918. gadā, tāpēc nav nepieciešama pašnoteikšanās, Latvijai ir jāatjauno 18. novembra republika.

Egils Levits, dzīvodams Vācijā, bijis klāt katrā svarīgā Latvijas neatkarības atjaunošanas notikumā un juridiskā pamatojumā. Viņš ienes svarīgas pārdomas par valstiskuma apziņu, kas ir katras nācijas pašizpratnes pamats. Paldies Rudītei Kalpiņai par ideju apkopot visas Egila Levita intervijas, paldies visiem žurnālistiem, kuri intervēja Egilu Levitu, lai latviešu nācijai lēni un uzmanīgi mācītu pašizpratni valstiskā nozīmē!

Pateicoties tolaik kultūras ministrei Sarmītei Ēlertei, 2011. gadā Kultūras ministrija iniciēja diskusiju par integrāciju un nacionālo pašapziņu. Egils Levits aizsāka sarunu, kas mēs esam. Ļoti uzmanīgi un skaidrojot viņš piedāvāja juridiski korrekto jēdzienu – valstsnācija. Biju lieciniece neskaitāmām diskusijām, kurās skaidri tika parādīta deformētā nacionālā apziņa – akadēmiskā un intelektuālā sabiedrība ir distancēta no šīs pašsaprotamības. Ja Latvijā ir mazākumtautības, tad loģiski ir valstsnācija. Šī elementārā patiesība ilgi tika apšaubīta un pat

noliegta. Arī tad, kad valodu referendums 2012. gadā parādīja nepieciešamību pēc precīzi formulēta ievada par Latvijas valsts virszdevumiem. Dr. Egils Levits aizsāka nākamo nacionālās pašapziņas veidošanas procesu, kurā iezīmējās nopietna nacionālās pašapziņas deformācija. Satversmes preambulu pieņēma 2016. gadā, taču bez jēdziena valstsnācija – jo

likumdevējiem šis jēdziens palika nesaprasts. Daudzās akadēmiskās un intelektuālās grupās preambulas nozīme palika nesaprasta. Tā ir bīstamība Latvijas valsts attīstībai un arī pastāvēšanai, ja nacionālā intelektuālā, akadēmiskā un politiskā elite ir ar vāju valstisku pašizpratni. Vēlos vēlreiz pateikties Egilam Levitam un Saeimas deputātei Ilmai Čepānei,

kuŗu neatlaidīgais darbs, skaidrojot preambulas nepieciešamību, rezultējās ar Satversmes ievada pieņemšanu!

Egils Levits turpināja attīstīt valstsnācijas ideju, raidot spēcīgu indikāciju – jautājumu: vai gribam savu valsti? Tā tapa nākamais jau digais jēdziens – VALSTSGRIBA, kuŗu nes Dr. Levita apjomīgā grāmata. Vairāk nekā 800 lappušu apjomīgais foliants ietver intervijas dažādos medijos. Teksti ir lasāmi viegli – kā elpot.

Dr. Egila Levita grāmata ir nācijai svarīgs teksts, kuŗu lasot un pārdomājot, var veidoties izpratne, ko nācijai nozīmēja zaudētā neatkarība, izkrišana no vēstures kā subjektam un pašapziņas zaudēšana. Kā saprotam sevi un Latviju? Vai valsts ir tikai pakalpojumu sniedzēja, vai valsts dod katram individuālam pilnīgāko veidu pašizpratnei un realizācijai? Nacionālā pašapziņa ir viena no vēlākām pašizpratnes formām, tā ir jutīga un trausla robeža katram sevis izpratnē. Egils Levits ir vēl

gados jauns, taču viņam pēc nozīmes var piedēvēt nācijas tēva titulu.

Egils Levits ir ticējis Latvijas valstiskuma atdzimšanai un devis gan spēku ticēt, gan padomu katram, kuŗš tādu ir lūdzis. Viņš, līdzīgi kā Rainis, diezgan precīzi paredzēja neatkarības atgūšanu. Pamatoja nepārtrauktības doktrīnu 4. maija deklarācijā un vienmēr uzsvēra demokrātijas, tiesiskuma un nacionālās pašapziņas lomu Latvijas valstiskuma stiprināšanā.

Būdamis aizņemts darbā Eiropas divās tiesās, vienmēr radis laiku konsultācijām Latvijas valsts institūcijām – Ministru kabinetam, Saeimai, ministriem, deputātiem un NVO.

Pēc neatkarības atjaunošanas bijis tieslietu ministrs, vēstnieks vairākās Eiropas valstīs. Latvija darbu novērtējusi ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Cicerona balvu, Ministru kabineta balvu un Eiropas gada cilvēka titulu Latvijā 2018. gadā.

Dagmāra Beitnere-Le Galla: “Egils Levits ir vēl gados jauns, taču viņam pēc nozīmes var piedēvēt nācijas tēva titulu. Egils Levits ir ticējis Latvijas valstiskuma atdzimšanai un devis gan spēku ticēt, gan padomu katram, kuŗš tādu ir lūdzis. Viņš, līdzīgi kā Rainis, diezgan precīzi paredzēja neatkarības atgūšanu.”

 Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

“Valstsgriba. Idejas un domas Latvijai 1985–2018”

Tāds nosaukums dots Egila Levita rakstu un interviju apkopojumam, kas ļaužu pilnā LU Lielajā aulā tika atvērts 15. februārī. Divas gaŗas rindas – viena pēc grāmatas, otra pēc autogrāfa – izveidojās, vēl pirms grāmatas atvēršanas sarīkojums bija sācies. 848 lappuses biežā publicistes Rudītes Kalpiņas sakārtotumā tapusi četras gadus.

Grāmatas atvēršanas sarīkojumu vadīja Satversmes tiesas tiesnesis Gunārs Kusiņš, kuŗš uzsvēra, ka šī grāmata vairo zināšanas par Latvijas valsts būtību un ir “gatava Latvijas valsts mācības grāmata”. Runāja LU prorektors, politologs Jānis Ikstens, Saeimas priekšsēdes biedre Dagmāra Beitnere-Le Galla (JKP), tieslietu ministrs Juris Bordāns (JKP), bijušais Latvijas Tautas frontes priekšsēdis Dainis Īvāns, zvērinātais advokāts Lauris Liepa, Saeimas deputāte Inese Libiņa-Egnere, Satversmes tiesas priekšsēde Ineta Ziemele, “4. maija Dekla-

rācijas kluba” valdes priekšsēde Velta Čebotarenoka.

Egila Levita priekšlasījums “Pārdomas par Latvijas vietu, lomu un uzdevumiem 21. gadsimta pasaulē” bija atstāts noslēgumam, un viņš kārtējo reizi apstiprināja, ka ir pasaules mēroga jurists un domātājs. Levits atgādināja, ka pasaule šobrīd atrodas laikmetu maiņas etapā, līdzīgi tam, kādu vērojām 20. gadsimta 80./90. gadu mijā. 21. gadsimta vidū un beigās pasaule sastapsies ar jauniem praktiskās, filozofiskās un morālas dabas izaicinājumiem, kas patlaban tiek tikai apjausti. Arī nākotnē aktuālas būs vides piesārņošanas un klimata maiņas problēmas. Taču parādīsies vēl divas – jautājums par cilvēka un tehnoloģiju attiecībām – “kuŗš kuŗu”, un riski, kas saistās ar cilvēka un mākslīgā intelekta attiecībām. E. Levits: “Tagad mēs par to daudz nedomājam, bet esmu drošs, ka 21. gadsimta 20.–30. gados tās būs galvenās pasaules diskursa temas.

20. gadsimta 70. gados tikai nedaudzi cilvēki apjauta, ko nozīmē vides aizsardzība. Domāju, ka attiecībā uz digitālajām tehnoloģijām mēs atrodamies naivās eiforijas stadijā, tāpat kā 70. gados cilvēki bija eiforijā par tehnoloģiju iespējām un vidi. Aizvien aktuālākas kļūst bažas par tehnoloģiju iespējām manipulēt ar cilvēku un cilvēci. Aizvien vairāk cilvēks ar tehnoloģiju

palīdzību tiek izsekots un “atšifrēts”. Proti, pienāks brīdis, kad varēs pateikt ne tikai to, ko cilvēks darījis vai dara pašreizējā brīdī, bet arī to, ko viņš darīs. Tādā gadījumā mainīsies visi priekšstati par varas attiecībām sabiedrībā. Cilvēks kļūs manipulējams. Humanitārajās un tiesību zinātnēs aktualizēsies jautājums par cilvēka autonomijas saglabāšanu – iespēju brīvi izšķirties par

ričību vai tikt nemanāmi manipulētam. (..) Vai atdosim savu likteni mākslīgā intelekta rokās?”

Tāda būs pasaule, kuŗā nākotnē pastāvēs arī Latvija, un nākamajos gadu desmitos daudz kas būs atkarīgs no tā, vai spēsim būt radoši. Vienlaikus Latvijai būs jādomā, kā saglabāt savu autonomiju, stiprināt identitāti un ieņemt pēc iespējas nozīmīgāku lomu jaunajā pasaulē. “Izšķirošais jautājums tad būs, kas būsims “mēs” Latvijā? “Mēs” norāda uz identitāti. Mūsu ričības efektīvitate ir lielā mērā atkarīga no tā, cik stipra ir mūsu identitāte. Jo stiprāka identitāte, jo efektīvāka valsts. Mūsu identitātes kodolu veido latviskums, un tas nenozīmē, kā tagad sakām, “koka sūdiņus”, tas nozīmē konkrētu latviešu nācijas vēsturisko pieredzi, konkrētas vērtības. Tādēļ latviskuma jēdziens ir jāpadziļina, jāpaplašina, jāpalielina, lai par visu, kas notiek Latvijā, mēs varētu teikt, ka tas ir latviskums.”

Likteņdārzs – kur dvēselēm pulcēties un mums pašiem ņemties spēkā

“Kokneses fonda” padomes priekšsēde Sandra Kalniete intervijā Ligitai Kovtunai

Aizritējis pirmais mēnesis jūsu amatā – kā jūtaties jaunajā vietā un jaunajos kollegās?

Es nelietotu vārdu “jaunais”, jo – *Likteņdārza* tapšanā esmu piedalījies jau kopš tā dibināšanas. Īstenībā “pirmo grūdienu” šim projektam deva mūsu tikšanās ar Vili Vitolu. Es jau gadiem biju auklējusi domu par to, ka mums vajadzīga piemiņas vieta aizvadītā gadsimta vēstures traģēdijās cietušajiem latviešiem. Biju pat noskatījusi vietu Zaķusalā, naīvi domājot, ka tik dārgu zemi vēl neviens nav “iebāzis kabatā”... Vilis Vitols savukārt bija atradis salu pie Kokneses Daugavā, tolaik tā saucās Krievkalna sala. Mana doma bija, pieņemot savus tuviniekus, kas cietuši nacistiskajā režīmā vai padomju okupācijā, katram aiznest un nolikt piemiņas vietā akmeni. Šī iecere man īstenībā radās Islandē, kur akmeņu krāvumiem ir gan

nistriju par to, ka šeit darbosies jauniešu centrs, kur viņi apgūs jaunākās kiberaizsardzības prasmes. Tā būs arī vieta, kur *Likteņdārza* apmeklētāji varēs apmeklēt kapelu, kur būs iespēja mierīgi piesēst un ieturēt maltīti, un, saprotams, mūsdienu prasībām atbilstošas labierīcības.

Otrs nozīmīgākais posms – jāpāņu architekta Masuno iecerētais Lielais kalns. Pateicoties Latvijas Pašvaldību savienībai, tas ir nozīmīgi izaudzis apjomā, jo pašvaldības ziedoja naudu transportam, ar ko savest grants un citu materiālu kravas. Jāteic gan, ka iecerēto kalna apjomu esam samazinājuši, taču salas plakanajā virsmā tas ir akcents –, pēc architekta ieceres, šai kalnā uzejt, tieši sākas ieiešana gaismā un nākotnē.

Tad – mazāki darbi, kā, piemēram, 2017. gadā izveidotā virtuālā *Likteņgāte* ar 12 pieturvietām,

Sandra Kalniete: “Atmoda bija tik grandiozs process, kurā ikviens atmodināja pats sevi un kļuva brīvs, un tikai brīvs cilvēks varēja apzināties, ka jāatbrīvo Latvijas valsts. Ir pilnīgi bezkaunīgi piesavināties vārdu Atmoda un mēģināt ievilkt to šajā ķildu un maziskuma pilnajā politikas pasaulē.”

ceļazīmes, gan piemiņas loma. Tā sākām īstenot *Likteņdārza* ideju, nodibinājām *Kokneses fondu*, tāpēc, atbildot uz jūsu jautājumu, šeit jūtos piederīga. Cita lieta, kā jūtos iekāpusi Viļa Vitola “lielajās korpēs”! Vilis neapšaubāmi ir viens no viscienījamākiem Latvijas cilvēkiem, kurš ar Vitolu fondu valstij ir devis iespēju veidot tās nākotni, dodot iespēju trūcīgiem, bet spējīgiem jauniešiem iegūt izglītību. Un nu *Likteņdārzs* – jo, nākotni nevar izveidot, ja nepieņemam pagātni un nesmeļamies tajā spēku. Nu mans uzdevums ir turpināt to, ko Vilis izdarījis, un virzīties uz priekšu, lai pabeigtu šo vērienīgo projektu, kas šobrīd ir apmēram divu trešdaļu gatavībā.

Kādas būs jūsu darbības prioritātes un kurā vietā no tām – finanses?

Protams, pirmajā, bet mēs, latvieši, jau esam audzināti par naudu nerunāt... Tāpēc nekavēšos nosaukt nepabeigtos darbus, starp kuriem pats pirmais un svarīgākais ir Saieta nams. Šobrīd tā izveidē ieguldīti jau ap 700 tūkstošiem eiro, taču sakarā ar to, ka celtniecības izmaksas pēdējos gados dažādu iemeslu pēc ir trīskāršojušās, par Saeimas piešķirto summu varējām vien ielikt pamatus, uzslīst sienas un uzlikt jumtu. Turklāt, lai iestiklotu ceturto sienu, nauda jau bija jāaizņemas. Līdz ar to ēka ir jāiekonservē un jācer uz ziedotāju, kā arī valsts naudu, lai to pabeigtu. Saieta nams dos iespējas rīkot konferences, jau esam parakstījuši vienošanos ar Aizsardzības mi-

katra veltīta kādam no likteņgriežiem 20. gadsimta vēsturē. Šai stāstā galvenais ir cilvēks, tas, kā viņš piedzīvo un pārdzīvo šos griežus, kāda ir cilvēka pieredze. Katrā pieturvietā ir īsi stāsti par trim cilvēkiem, katru no citas sociālās grupas, bet ar tipisku likteni tā laika notikumu kontekstā. Šo gāti izejot, cilvēks var stāstus izlasīt savā viedtālrunī, arī planšetē, ko var paņemt *Likteņdārza* informācijas centrā. Gāte beigsies ar virtuālo Klusuma namu, un šai vietā 10. maijā atklāsim Piemiņas akmeni Sibīrijas mātēm. Akmeni būs iekalti vārdi, ko man lūdza uzrakstīt Latvijas Politiski represēto apvienība. Jutos ļoti pagodināta, bet vienlaikus arī sapratu, cik tas ir grūts uzdevums – dažos vārdos ietērt to lielo pašaieliedzību, ar kādu mātes nosargāja savus bērnus. Tapa rindas: *Māt, paldies, ka Tu man dāvāji dzīvību divreiz – pirmo, kad piedzimu, otro – kad nelāvi nomirt badā! Tavs Sibīrijas bērns.*

Likteņdārza pašā vidū ir arī Draugu aleja, kur īstenībā ikviens var iemūžināt savu un savu tuvinieku vārdu bruģakmeni, tādējādi ar visai nelielu naudas summu un tomēr atbalstot *Likteņdārza* tapšanu.

Jā, arī Draugu aleja ir jāturpina, šobrīd tajā ir vairāk nekā 26 tūkstoši granīta bruģakmeņu jeb trešdaļa no iecerētā. 3. maijā alejas galā atklāsim piemiņas vietu, kas veltīta Latvijas valsts dibinātājiem 1918. gada 18. novembrī, gan arī tiem, kas nobalsoja par

Foto: Lauris Viksne

mūsu valsts neatkarības atjaunošanu 1991. gada 4. maijā.

Likteņdārzā stalti slejas masti ar Latvijas karogiem – Austrālijas Daugavas Vanagu dāvana...

Un nesen saņemta priecīga ziņa no Kanadas – par kāda labvēļa mantojumu, kas novēlēs *Likteņdārza* attīstībai. Tas ir nozīmīgs dāvinājums, par ko atkal varēsim daudz padarīt, lai darbus pavirzītu uz priekšu. Vasarā atklāsim otru gājēju tiltiņu – šo pāri kanālim, kas ietek Daugavā. Tiltiņš būs pazīstamā sabiedriskā darbinieka Ulža Gravas piemiņas vieta, proti, pēc ģimenes vēlēšanās, par naudu, kas tika saziēdota viņa bērēs – 9 tūkstošus eiro – ieguldīsim šai gluži konkrētajā izbūvē.

Par *Likteņdārza* darbiem jūs stāstīsiet kārtējā ALAs kongresā, kur esat aicināta piedalīties.

Dienās, kad aizvadītājā gadā biju Amerikā, lai saņemtu godpilno Trumena-Reigana Brīvības medaļu, satikos ar ALAs priekšsēdi Pēteri Blumbergu un šīs organizācijas biroja vadītāju Marisu Gudro. Mūsu saruna vainagojās ar to, ka ALAs valde pieņēmusi lēmumu sākt ziedojumu kampaņu *Likteņdārza* at-

balstam. Acīmredzot man izdevies pārliecināt, cik vērienīgs ir šis projekts, cik liela mēroga piemiņas vieta top šai salā uz likteņupes Daugavas. Un ASV latviešu kopienai, kas ir pati lielākā un pati turīgākā, šis projekts būtu tās klātbūtnes cienīgs.

12. Saeima paspēja pieņemt Likumu par *Likteņdārzu*. Ko tas nozīmē, vai arī gluži konkrētu finansiālo atbalstu?

Esmu ļoti gandarīta par šo Likumu. Turklāt to atbalstīja visas koalīcijas partijas, kā arī daļa no opozīcijas. Skaitļos – par to nobalsoja 87 deputāti, viens atturējās. Likums par *Likteņdārzu* neparedz tiešu valsts finansējumu, bet ļauj valdībai pieņemt lēmumus par finansējumu no budžeta, ja tāds ir nepieciešams. Bet pats svarīgākais šobrīd ir tas, ka *Likteņdārzam* ir valsts aizsardzība, proti, mainoties valdes vai pašvaldības domes sastāvam, to nav iespējams privatizēt. Kokneses dome ir salas zemi nodevusi valsts īpašumā, līdz ar ko bez valsts piekrišanas tā ir neaizsargājama. Un vēl jāteic, ka tik ievērojamu objektu kā mūsu Saieta nams bez valsts atbalsta nemaz nevar uzcelt.

Pati esat Sibīrijas bērns, jūsu atmiņu grāmata “Ar balles kurpēm Sibīrijas sniegos” tulkota daudzās valodās. Vai pasaulē turpinās interese par šo jūsu stāstu?

Pavisam drīz tā nāks klajā e-grāmatas formātā spaņu valodā, kāda Indijas izdevniecība to gatavojas izdot tamilu valodā. Mans gandarījums ir galvenokārt par to, ka grāmatai bijusi un turpina būt noteikta loma pasaules iepazīstināšanā ar Latvijas traģisko likteni. Kad pirmais izdevums nāca klajā, biju ārlietu ministre, kas, saprotams, paugstināja publikas interesi un deva iespēju plašai informatīvajai kampaņai, radās liela interese frankofonijas valstīs, Itālijā, Vācijā u. c. Grāmata ir mans personīgais stāsts, bet es to nekādi nevaru izstāstīt bez vēstures, politikas, šodienas – mans stāsts ir cieši saistīts ar Latvijas stāstu. Pēc žanra es to sauktu par dokumentālu eseju, kur literārie elementi savijas ar dokumentāliem faktiem. Man ir interesanti vērot, kā vēstures faktoloģiskais materiāls, gadiem ritot, pāriet mākslinieciskās izpausmēs, proti, pirmie 20 gadi ir faktu uzkrāšanas laiks.

(Turpinājums 10. lpp.)

DAIGA MAZVĒRSĪTE

(Turpinājums no Nr. 6)

Skaidrs, ka padomju gados pārtikt tikai no komponēšanas varēja vien sistēmāi padevīgie autori. Tādi, kas bija gatavi rakstīt vadoņiem un kosmonautiem veltītas oratorijas un dziesmas, bet Einfelde pie tādiem nepiederēja. Kaut jauno komponistu vidū viņa bija viena no čačklākajām, Maijas darbus pastūma malā. Kad notika apspriedes un darbu iztirzāšana, pārsvarā skanēja kritika. Varbūt mūzika izklausījās pārāk nopietna, skumja – neatbilstoša padomju optimisma kursam! Pēc sēdes 1975. gadā autore iznīcināja savu "Vijolkoncertu", un patiesi varētu piekrist iebildei, ka vijoles partija nav uzrakstīta pārāk "ērtā". Mūziķu ērtības komponiste nelika pirmajā vietā, jo būtiskākā bija mūzikālā doma. Līdz publikai gan nonāca pavisam rets sacerējums, piemēram, dziesmu cikls "Krāsas" (1975) un "Romantiskas dziesmas" (1980), dēla Jāņa iespaidā tapa bērnu dziesmas, arī "Miegainais zilonis", kas bieži vien skanēja Latvijas radio pēc vakara pasaciņas.

Einfeldes maizes darbs visu mūžu bijusi teorētisko priekšmetu mācīšana dažādās, arī attālās skolās. Un kas tā par ģimenes dzīvi, ja sieva ik pārdienas brauc uz Cēsu mūzikas skolu, atgriezumās ap vienpadsmitiem vakarā un tad vēl brīvāji laikā grib komponēt, nevis zupu vārīt? "Strādāt par skolotāju i patika, i nepatika. Likās, ka tas traucē komponēšanai, taču biju pienākuma cilvēks," atzīstas Einfelde, kas strādājusi arī Jāz. Mediņa, E. Dārziņa mūzikas vidusskolās, vakara mūzikas skolā "Rīdze", Latgales priekšpilsētas mūzikas skolā. Kaut kopdzīve ar Voldemāru izira, viņi saglabāja labas attiecības, divdesmit gadus kopīga bija arī lauku māja Vējāvā, netālu no Ērgļiem, kur viņi iegādāties pamudināja brauciens uz Blaumaņa Brakiem.

Pēc šķiršanās Maija ar dēlu apmetās Bolderājas strādnieku kopmītnē, kur aiz logiem bija dzirdami piedzērušos kaimiņu strīdi krievu valodā. Nē, bail viņai nebija, taču uz Jāņa bērniņu šī vide atstāja jūtamu iespaidu, vairāki viņa klases zēni tika tiesāti... Tikai 1985. gadā, pateicoties Kultūras ministrijas atbalstam, komponiste pieteicās "īstajā" dzīvokļu rindā un tika pie mājvietas Hospitāļu ielā. Jaunie apstākļi pavēra ceļu arvien pieaugušam ražīgumam – tapa "Skumjās serenādes" jeb "Trīs dziedājumi mirstošai jūrai" klarnetei un stīgām, tad arī cikls mecosoprānam, mežragam un ērģelēm "Aizvestie", ko Maija sarakstīja 1989. gadā, nezinādama, vai nepiedzīvos līdzīgu likteni. Šis bija veltījums 1941. un 1949. gadā uz Sibīriju izsūtītajiem, un savas tautas likteni komponiste allaž ļoti pārdzīvojusi. Kā jau radošam cilvēkam, viņai sāpēja vairāk un dziļāk.

Atmodas gados Einfelde uz mītiņiem negāja, viņa nemīl lielus ļaužu pulkus: "Man nepatīk Dziesmu svētki. Man patīk, ka visi kopā dzied, staigā, un latviešu tautai tas ir ļoti svarīgi, bet es pati uz šiem

koncertiem neeju, jo nedomāju, ka tiem ir augsta kvalitāte. Nevien reizi neesmu rakstījusi Dziesmu svētkiem. Man patīk kamerkoņi, patīk profesionāli dziedātāji. Manas dziesmas ir skanējušas dziesmu kaņos, tas gan, bet Mežaparkā ne. Pat nedomāju, ka spētu kārtīgu Dziesmu svētku dziesmu uzrakstīt. Nezinu, vai esmu tam par gudru, varbūt par dumju. Varbūt vienkārši nevēlos. Neciešu lētu

sadzirdēja notiekošo, izaucā policiju, tomēr Maija labu laiku dzīvoja "uz tabletēm", tik ļoti uzbrucēja bija saspārdījusi muguru, jo Einfelde nelaida somiņu no rokām ārā. Par tiesas procesu gan viņa saka tikai labus vārdus, tiesnese bija atsaucīga, jau iepriekš trīsreiz tiesātajai uzbrucējai pieņemta brīvības atņemšana, taču, kas notiks, kad sods būs izciests? Komponiste cenšas par to nedo-

veltījums Maijas māsasmeitas vīram Normundam Zvejniekam. Viņš iepazīstinājis komponisti ar šī instrumenta tehniskajām iespējām, jo iepriekš fagotam Einfelde lielu uzmanību nebija pievērsusi: viņas mīļākie instrumenti bija trompete, ērģeles un alts. Un katru reizi komponējot, viņa domājusi par konkrētu izpildītāju, turklāt labākajiem Latvijas mūziķiem. Neviens no viņiem Maijas

un tremolo, un Bulavs bija apmierināts. Tagad augstā asinsspiediena dēļ ārsti aizliegusi lidot, bet savulaik kopā ar Bulaviem Maija pabijusi arī dažos mūzikas festivālos Eiropā, tāpat par labu draudzēni viņa sauca Austrālijā dzimušo altisti Andru Dārziņu, kas dzīvo Vācijā. Maijas "Sonāti meditāciju" viņa pirmoreiz spēlējusi 1991. gadā Adelaidē, bet autori sastapa tikai 1996. gadā jau Latvijā, kad Vāgnera zalē notika sonāšu vakars. Radās savstarpējās simpātijas, un pēc dažiem gadiem Andrai tika sacerēts alta koncerts. Arī Dārziņa saklausījusi, ka Einfeldes mūzikā iekomponēts pārdarījums un sāpes, taču bez pārspilējuma. Maijai raksturīga arī dzīva humora izjūta, kas radniecīga britu melnajam humoram *Monty Python* stilā.

Ar Andru kopīga ir arī mīlestība pret kaķiem. Par saviem mīļajiem – Marlēnu un Čipendeilu – komponiste patiesi gatava runāt ilgi un dikti, kaut abi jau mīt citos medību laukos. Vairāk kaķu vismaz pagaidām nebūs, jo tik lielas bēdas Maija vairs negrib piedzīvot: "Kas attiecas uz lielajām, pasaules globālajām problēmām, es neciešu, ja dara pāri dzīvniekiem. Ja dara pāri nabagiem, kas paši sevi nevar aizsargāt. Citādi, izņemot literatūru, vairs nekas īpaši neinteresē." Grāmatu Einfeldiem esot tik daudz, ka pašiem knapi vietas pietiek, un joprojām literatūra Maijai ir viens no spilgtākajiem iedvesmas avotiem. Mūzikas ļaudis viņu apbrīno par radošo garu un mūžīgo jaunību, aso prātu un nereti – aso mēli. Maija ar smaidu atstāta savus "domu graudus", kas paspīdējuši koncertos. Uz jautājumu, kāpēc patīk alts, viņa atbild: "Tāpēc, ka tam piemīt kapliņas garša!" Un, lūgta parādīties uz skatuves savā 80. jubilejas koncertā, Maija atcirtusi – „nav jau vairs nekā, ko redzēt!” Kā saka, velns parauj aiz mēles – nu, īsta Dūrēja!

mūziku, vienkārši ienīstu tās "sirds dziesmas", ko raida Latvijas televīzija. Nedziedāšu arī *Pie dzintara jūras* ne pie galda, ne zem galda, kaut alus man garšo. Ja nu veidojas kopīga dziedāšana un ir klavieres, es parasti eju bungot pavadījumam, lai iekļautos kolektīvā. Man riebjas galda dziesmas. Un arī tās tautasdziesmas, kas skan kopīgā dziedāšanā, jo tās nav īstās, bet vēlinās, jau ar cittautu ietekmi, kā uzsvēra Jurjānu Andrejs."

Maijas "Sērdieņu dziesmā" flautai un klavierēm (1985) ieskanas latviešu tautasdziesma "Kas tie tādi, kas dziedāja". "Balādē" (1987) izmantota arī "Div' dūjiņas" – toreiz Einfelde rakstīja, domādama par pušiem, kas no Afganistānas mājās atgriezās cinka zārkos. "Ja mans Jānis nebūtu dienējis Vācijā, viņš varbūt arī būtu cinka zārkā. Tas, kas ar viņu notika, ir šausmīgi, bet brīnišķīgi, ka viņš var rakstīt." Jāni Einfeldu dienestā smagi sakropļoja, galvaskausa lūzumam jau Latvijā sekoja vēl viena trauma. Tagad komponistes dēlam nemitīgi sāp galva, jādzer daudz zāļu. Taču viņš nav padevies, izpaužas rakstniecībā – izdotas 10 stāstu un romānu grāmatas. Ikdiens rūpes paliek uz Maijas pleciem. Diemžēl pērnā vasara komponistei bija smaga. Viņa izslimoja smagu gripu un saka, ka atlabusi tikai, pateicoties savai draudzenei, komponistei Selgai Mencei, kas vārīja ēst un vājinieci pieskatīja.

Pēc slimības Einfelde piedzīvoja uzbrukumu pašas kāpņu telpā – gados jauna noziedzniece bija novērojusi, ka komponiste no bankomāta izņēma prāvāku summu un viņu izsekoja, iegāja līdz pa durvīm un centās izraut somiņu. Par laimi, atsaucīgie kaimiņi

māt, taču brīnās, cik ļoti uz sliktu pusi laiks izmainījies drošības situāciju pasaulē: "Es taču jaunībā daudz ceļoju ar autostopiem, divreiz līdz toreizējai Ļeņingradai aizbraucu. Nez cik reizi naktī, kad bija nokavēts pēdējais autobuss, braucu uz savu Bolderāju ar kaut kādām gadījuma mašīnām. Un te – šāds uzbrukums manā kāpņu telpā ar kodu, kas skaitās droša." Tagad jau uztraukums par šiem soļiem aiz muguras pārgājis, varbūt kaut kas no šim nāves baiļu sajūtām tiks ierakstīts arī Einfeldes turpmākajos darbos. Drīzumā taps koncerts fagotam,

uzaicinājumam nav atteicis, taču daži, protams, pie jaundarbiem tikuši biežāk. Piemēram, Bulavu pāris – ērģelniece Larisa un vijolnieks Jānis, Einfeldes labi draugi. Viņiem reiz sacerēta "Sonāte vijolei un ērģelēm", un, kaut lielākoties estētiskā izjūta sakritusi, tad Jānis par pirmo daļu noteicis, ka tādu s... nespēlēs! Koncerts jau rit! Tad nu, kamēr rūga mikla pirādziņiem saviesīgajai daļai, Maija, kritusi izmisumā, pusstundas laikā izbrākēto fragmentu uzrakstīja no jauna. Šoreiz par tēmu izraudzījās pašsacerētu bērnu dziesmiņu, sarakstīja pasāžas

Dagnijai Dreikai pasniedz Francijas Ordeni mākslā un literatūrā

5. februārī Francijas vēstniece Latvijā Odile Supizona pasniedza Ordeni Mākslā un literatūrā rakstniecei un tulkotājai Dagnijai Dreikai, pateicībā par ieguldījumu, attīstot Francijas un Latvijas attiecības kultūras jomā.

Dagnija Dreika ir tulkojusi daudzus franču rakstniekus, sniedzot lielu ieguldījumu Francijas klasiku darbu pieejamībā Latvijā un ļaujot Latvijas publikai iepazīt franču literatūru.

Ordenis mākslā un literatūrā ir Francijas Republikas goda apbalvojums, ko 1957. gada 2. maijā iedibināja Kultūras ministrija. Ar šo ordeni tiek apbalvotas personas, kuŗu radošie darbi ir snieguši īpašu devumu mākslas un literatūras jomā un kas ir veicinājuši mākslas un literatūras prestižu Francijā un pasaulē.

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiiks

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmars Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office
6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.
Phone TErrace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

(Turpināts no Nr. 06)

Latviešu profesors dosies uz Tobago

Dr. Eimans uz kartēm norādīja pirmo Amerikas iedzīvotāju ierašanos no Āzijas pāri Beringa jūrai pirms 10 000 – 15 000 gadiem un to tālākās gaitas Amerikas iekšienē. Toreiz Aļaska vēl nebija tāda ledus zeme kā tagad un senie nomādi – mednieki tad sekoja bizonu bariem. Meksikā, Gvatemalā, Hondūrā un Salvadorā daļa indiāņu apmetās uz pastāvīgu dzīvi, sāka nodarboties ar lauksaimniecību, un tā radās vēlākā maiju tauta, kas sasniedza augstu kultūras līmeni. Atrasti daudzi tempļi, t. s. laika stabi, akmens kalendāri, sienu gleznojumi, ieroči, darbarīki. Metallus toreiz vēl nepazīna, tāpat arkas un riteņus. Maiji bijuši labi matemātiķi un lietojuši 20 skaitļu sistēmu. Mēnesi bijis 20 dienu, gadā 18 mēnešu vai 360 dienu. Priesteri noteikuši dzīvi. Maiji bijuši arī ievērojami astronomi.

Profesors Eimans 14. februārī uzbrauks uz Meridu, Meksikā, lai turpinātu pētījumus. Viņš ceļos jachtā un cer iegriezties arī senajā Kurzemes kolonijā Tobago. Prof. Eimans ir Triju Zvaigžņu ordeņa kavaleris. E. A.

Klīvlendiešiem savs klubs

Kopš kāda laika Klīvlendā un tās apkārtnē dzīvojošo latviešu vidū radās doma par kluba dibināšanu, ko arī izdarīja. Kaut gan pasākums vēl tikai pašā sākumā, tomēr interese, kādu par klubu parāda tautieši, liek cerēt, ka tas kļūs par nepieciešamu iestādījumu ikvienam šejienes latvietim. Viens no pirmajiem kluba atklātiem izrikojumiem bija Ziemsvētku eglītes vakars, par kuŗa labu izdošanos īpaši gādāja šie agrāk ieceļojušie latvieši – Plukša un Sosāra kundze, V. Sosārs, J. Nertevlcs, V. Bērziņš un daudzi citi.

Klīvlendas kronika

- Klīvlendas latviešu ev. lut. draudzes locekļu pilnsapulcē valdes priekšsēdis J. Ūdris ziņoja, ka draudzes gada budžets noslēgts ar \$844,19 tīra atlikuma. Māc. J. Kugrēns licencēts un līdz ar to draudze ieguvusi visas juridiskās tiesības.
- Latviešu svētdienas skolas audzēkņiem notiks sistēmiskas veselības pārbaudes, ko izdarīs šejienes latviešu ārsti.
- Klīvlendas latviešu ev. lut. draudze nodeva naudas ziedojumu Kārlim Leigutam, kas darbā salauza roku un kāju un pašreiz ilgāku laiku atrodas slimnīcā.

Nozīmīga jubileja Bostonā

Bostonas latviešu palīdzības biedrības 60 gadu jubilejas sapulci 26. decembrī vadīja priekšnieka palīgs Augusts Stone. Biedrības priekšnieks P. Fetters svētku runā pasvītroja biedrības devīzi – Vienotiem mums uzvara, šķirti vien – verdzība. Biedrības vienīgais vēl dzīvais dibinātājs Jēkabs Siebergs izsacīja prieku, ka viņš var runāt biedrības 60 gadu jubilejā, kas ir rets gadījums, ko kāds biedrības dibinātājs var piedzīvot. 86 gadus vecā Sieberga balss vēl ir spēcīga. Vēl runāja Ņujorkas Latviešu biedrības priekšnieks Ch. Stankevics, bet no šejienes biedrībām un draudzēm apsveica O. Blūmītis, E. Mauriņš, J. Džonsons, A. Stone un A. Pinkulis. Kasieris J. Leiba paziņoja, ka biedrībai pašreiz noguldīts bankās 10 000 dolāru; viņš arī aicināja jauniebraukušos piedalīties biedrības dzīvē.

Sirsnībā pavadīts vakars

Latviešu studentu vienības svētku sarīkojumā akadēmiskajai saimei un viesiem izjusti par Kristus mācību – gaišāk redzēt – runāja māc. A. Lūsis. Sirsnīgo noskaņu vēl pavairoja brīvmākslinieces E. Freimanis dziesmas. Programmas daļu kuplināja E. Freimanis-Planupes un Toronto karaliskās konservatorijas audzēknes Ilzes Štrāles klavieru solo. Izjustas un labi izpildītas deklamācijas skandēja Ina Bērziņa un Natālija Bregže. Sveču mirdzumā un sirsnībā pavadīts vakars, kaut arī dalībnieku varēja būt krietni vairāk. J. Gauja

Ko mums dos 1950. gads?

Jaunam gadam sākoties, palaiķam tiek publicēti pareģojumi, ko jaunais gads nesīs. Tādi bijuši arī šogad. Henrijs Sordms nav ne gaišregis, ne zvaigžņu zilnieks, tomēr viņa pareģojumi, kas attiecas tieši uz mums, latviešiem, nav mazāk ticami. Henrijs Noriens raksta: "Pagājušajā gadā esam pieredzējuši daudz pārmaiņu, bet liekas, ka jaunais gads dos vēl vairāk. Vispārējā latviešu dzīvē ievērojamākais notikums būs DP nometņu likvidēšana. Pārvietoto personu dzīves apstākļi Vācijā visumā pasliktināsies, bet stāvoklis nebūs tik slikts, kā daudzi domā. Lielāks nekā pagājušajā gadā būs ar LCK un LNP neapmierināto skaits. Savienotajās Valstīs izveidosies Latviešu apvienotais fonds, bet tam neizdosies sasniegt sprasto mērķi – apvienot visus Savienotajās Valstīs dzīvojošos latviešus, īpatnējs nogrupējums izveidosies Savienoto Valstu Rietumu krastā.

Mākslā apstākļi uzlabosies. Atsevišķi gleznotāji, mūziķi un citi

mākslinieki gūs amerikāņu ievēribu, bet ne plašā mērogā. Savienotajās Valstīs tiks noorganizēts jauns Latviešu teātris, bet domstarpību dēļ tas negūs vēlamo popularitāti. Daži latviešu rakstnieki rādīs savus līdz šim labākos darbus, bet gandrīz neviens nespēs ielauzties amerikāņu literatūras laukā. Vispār notiks ilgi gaidītais pagrieziena latviešu rakstniecībā, tai visumā pieskaņojoties pasaules modernajai literatūrai, ko vēl šī gada beigās atzīs par ievērojamu ieguvumu.

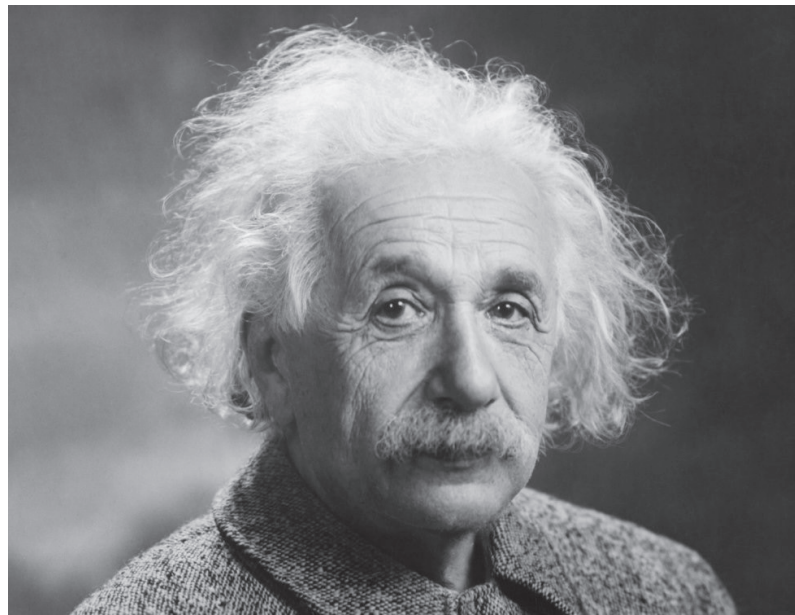
"Kāds, kuŗa nav" – filmā

Rīgas filma Blombergā, Vācijā, pabeigusi uzņemt un sinchronizēt jaunu latviešu mākslas filmu "Kāds, kuŗa nav", kas veidota pēc Mārtiņa Ziverta tā paša nosaukuma drāmas. Filmas režisors un scenārija autors – Vilis Lapenieks, galvenajās lomās Milda Zilava, Kārtis Lagzdīņš, R. Mucenieks, K. Ģermanis un Jēkabs Zaķis. Jauno filmu domāts demonstrēt ne vien Vācijā, DP nometnēs, bet apgādāt ar to latviešu organizācijas arī citās zemēs. Bez tam ir nodoms ieskaņot filmu arī citās valodās, lai tai pavērtu ceļu uz plašākiem skatītāju kontingentiem un tādā veidā tiem dotu ieskatu par DP problēmu un tām nacionālajam traģēdijām, kas aiz tās slēpjas.

"Atnāciet pie manis pēc 20 gadiem..."

Profesora Einšteina jaunā teorija, ko visa pasaule uzņēma ar lielu entuziasmu un izsludināja par jaunāko sensāciju zinātnes laukā, sagādājusi lielas galvassāpes amerikāņu žurnālistiem un redaktoriem, kas meklējuši kādu ievērojamu cilvēku, lai tas izskaidrotu laikrakstu lasītājiem, ko īsti nozīmē jaunā teorija.

Pēc *Newsweek* informācijas visi zinātnieki gribot apmierināties

Alberts Einšteins

Ingrida Viksa

Pretī

*Es eju pretī tai dienai –
Manas domas, jūtas un prāts.
Murgainā naktī es dzirdu –
Viņā pusē sauc mani kāds.
Es eju pretī tai stundai.
Viss, viss stājies un gaist.
Kā skumju vēju es gribu
Savu dvēseli pretī tev laist.
Es eju pazust šai mirklī –
Kungs, liec par jaunu man dzimt!
Viens vienīgs krasts ir un mala.
Kur varu stāties un rimt.*

tikai ar ļoti vispārīgiem izteicieniem, bet kad tiem jautā ko sīkāku, viņi atbildot: "Šī teorija nav tieši manas speciālitātes laukā." Čikāgas universitātes profesors, atompētnieks un Nobela prēmijas laureāts prof. Harolds Urejs esot pateicis, ka viņš jauno Einšteina teoriju vēl nav lasījis, un "ja es būtu lasījis, es droši vien nebūtu to sapratis." Einšteina paša padoms žurnālistiem: "Atnāciet pie manis paša vēlāk – pēc apmēram 20 gadiem."

Atbalsis šajā krastā

Laikā publicējam Latviešu Centrālās Padomes un Latviešu Centrālās Komitejas (Vācijā) lēmumus par "latviešu" trimdas kopību un tās institūciju vēlamu izveidojumu ārpus Vācijas, ar kuŗiem atzīts, ka „pašreizējā Latviešu Centrālā Komiteja patur trimdas kopības vadītāja stāvokli līdz tam laikam, kamēr kādas citas zemes latviešu nacionālā komiteja nonāks labākā organizatoriskā un novietojuma stāvoklī.

Izskatīdama šo lēmumu, ar ko mēģināts radīt pa visiem kontinentiem izkaisītiem tautiešiem kopīgu nacionālpolitisku vadību, par augstākā mērā svarīgu, Redakcija savā komentārā tomēr aprobežojās vienīgi ar norādījumu uz neskaidrībām lēmumos, pašu lēmumu vērtēšanu atstājot vispirms tiem, kam ar lēmumiem organizatoriskā darbā būs jāsaduras vispirms – jau esošajam latviešu organizācijām un sabiedriskās aktivitātes pārstāvjiem.

Latviešu grāmatas Čikāgā

Man rokā kāds latviešu grāmatu katalogs, paprāva formāta brošūra ar 64 lappusēm, kur sīkā rakstā reģistrētas apmēram 2500 latviešu grāmatas. Es atsitū vēlreiz vaļā titullapu: kur taču te, pašā Amerikas vidū, varēja gadīties tik liels latviešu grāmatu katalogs? Ieskatoties izbrīnā: Čikāgas publiskās bibliotēkas latviešu grāmatas! Taisni tā tur stāv rakstīts. Čikāgu zināmajam ar daudzām citām lietām slaveni. Bet nu izrādās, ka arī ar latviešu grāmatu krātuvi šī pilsēta Savienotajās Valstīs. Viss šis prāvāis grāmatu saraksts rūpīgi izkārtots daudzās nodaļās un apakšnodaļās. Gandrīz katrā no tām ir minētas grāmatas, kas var ieinteresēt ne tikai jaunos iebrāucējus vispārīgi, bet arī kuŗu katru literatūras un kultūras vēstures pētnieku.

Sāk sporta nodarbības

Pie Sietlas YMCA's nodibinātā jaunamerikāņu kluba latviešu sekcija kopā ar igauņiem uzsākusī rosīgu sporta darbību. Līdz šim izdevies noorganizēt nodarbības volejbolā, peldēšanā un galda tenisā, piedaloties aptuveni 25 personām. Blakus tīrajam izpriecās un atpūtas sportam, pastāv nodoms organizēt arī spēcīgu volejbola vienību *Baltic*, kas tad piedalītos arī ASV meistarībā. Stiprākie šādas vienības balsti būtu pazīstamais T. Bensons un VMCA's ārzemnieku kluba spēlētājs Robiņš.

(Turpinājums sekos Nr. 9)

Likteņdārzs – kur dvēselēm pulcēties un mums pašiem ņemties spēkā

(Turpināts no 7. lpp.)

Tad strādā vēsturnieki, sociologi, politologi, top milzīgi daudz pētījumi, kas veido pamatu, lai sāktos mākslinieciskā izziņa, kas savukārt ar mākslas tēlu spēj uzrunāt spēcīgāk, radīt empatiju. Spilgtākie piemēri latviešu mākslā šai ziņā ir Noras Ikstenas romāns "Mātes piens" un Viestura Kairiša filma "Melānijas chronika" (ko, starp citu, atbalstīja arī ALA). Tāpēc ir tik svarīgs tas darbs, ko dara Okupācijas muzejs, vācot faktus, informāciju, kamēr vēl ir dzīvi liecinieki. Tāpat kā tas, ko dara režisore Dzintra Geka ar fondu "Si-

birijas bērni", ik gadus dodoties tālās un smagās kino ekspedīcijās uz izsūtījuma vietām.

Pati neesat bijusi?

Diemžēl ne, jo Krievijā esmu *persona non grata*, un pēc savām aktivitātēm Eiroparlamentā, visticamāk, Krievijas durvis man turpinās palikt slēgtas.

Vēl par vienu no jūsu grāmatām – "Es laužu, tu lauži, mēs laužām. Viņi lūza". Kāds ir tās liktenis?

Šī ir grāmata par Tautas frontes laiku un Atmodu. Radās 10 gadus pēc tam, laikā, kad sāka iznākt

pirmās grāmatas par to dienu vēsturiskajiem notikumiem. Mani sevišķi nokaitināja viena no šīm grāmatām – rakstu krājums, ko izdeva bijusi Komunistiskās partijas pētniecības institūta direktore Ļubova Zile. "Pētniece" pat nebija viņojsi aiziet uz Tautas frontes mūzeju vai Nacionālo bibliotēku pārbaudīt faktus, krājums ir pilns ar kļūdām. Kēros pie savas grāmatas, strādāju divus gadus, un liels bija mans gandarījums, kad Tautas frontes "vadošais sešnieks" ar Daini Īvānu priekšgalā manam darbam deva visaugstāko novērtēju-

mu: "Precīzi! Tā bija!" Atmiņa ir emocionāla, slidoša, fakti ir jāpārbauda.

Grāmata ir iznākusi angļu valodā ar nosaukumu *Song to Kill a Giant*, bet īpaši gaidu pēc mēneša iznākam to franču valodā ar nosaukumu *Chantons la liberté*. Grāmatu iztulkoja mans dzīvesbiedrs, arhitekts Ansis Reinharde. Franfonā pasaule atšķirībā no angliki runājošās ir mazāk informēta par Eiropas "Ziemeļu galu" – viņiem Eiropa "beidzas" kaut kur pie Prāgas. Turklāt vēsturiskās gaitas rezultātā "frankofonajai" sabiedrībai komūnisma un sociālisma idejas šķiet gluži simpātiskas. Kad Franciju okupēja nacisti, tieši kreisi noskaņotie intelektuāļi bija tie, kas ar viņiem katēgoriski nesadarbojās, un šis "intelektuāļu kreisums" turpinās vēl šodien. Tāpēc ir tik svarīgi, lai būtu kāds auten-

tisks avots, kas vēsta faktos balstītu patiesību par komūnisma noziedzumu īsto apjomu.

Kā zināms, nozīmīgām uzvarām vēsturē mēdz "piezīsties" cilvēki, kam ar to izcīnīšanu ir maz sakara. Šai ziņā "iekārojams" ir vārds *Atmoda*, ko savas jaunās partijas nosaukumā paņēmusi Inguna Sudraba (No *sirds Latvijai*).

Diemžēl *Atmodas* vārds nav patentēts, respektīvi, ir neaizsargāts, bet to politiķi nedrīkst izmantot pat cēlu mērķu vārdā. *Atmoda* bija tik grandiozs process, kurā ikviens atmodināja pats sevi un kļuva brīvs, un tikai brīvs cilvēks varēja apzināties, ka jāatbrīvo Latvijas valsts.

Ir pilnīgi bezkaunīgi piesavināties vārdu *Atmoda* un mēģināt ievilkto šajā ķildu no maziskuma pilnā politikas pasaulē.

Aicinām arī Jūs, cienijamo lasītāj, kļūt par *Likteņdārza* atbalstītāju! Aicinām piedalīties mūsu pasākumos vai arī ziedot, naudu ieskaitot

Saņēmējs: Nodibinājums "Kokneses fonds"

Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija

Reģistrācijas numurs: 40008092535 A/S "SEB Banka"

Kontā: LV10UNLA0050006878844 SWIFT: UNLALV2X

vai

starpniekbankās:

Skandināviska Enskilda Banken AB, Stockholm SWIFT/BIC: ESSE SE SS

The Bank of New York Mellon, New York ABA: 021000018, Konts: 8900106808, SWIFT/BIC: IRVTUS3N

The Toronto-Dominion Bank, Toronto SWIFT/BIC: TDOM CA TT TOR

National Westminster Bank Plc, London Sort code: 60-00-04, SWIFT/BIC: NWBK GB 2L

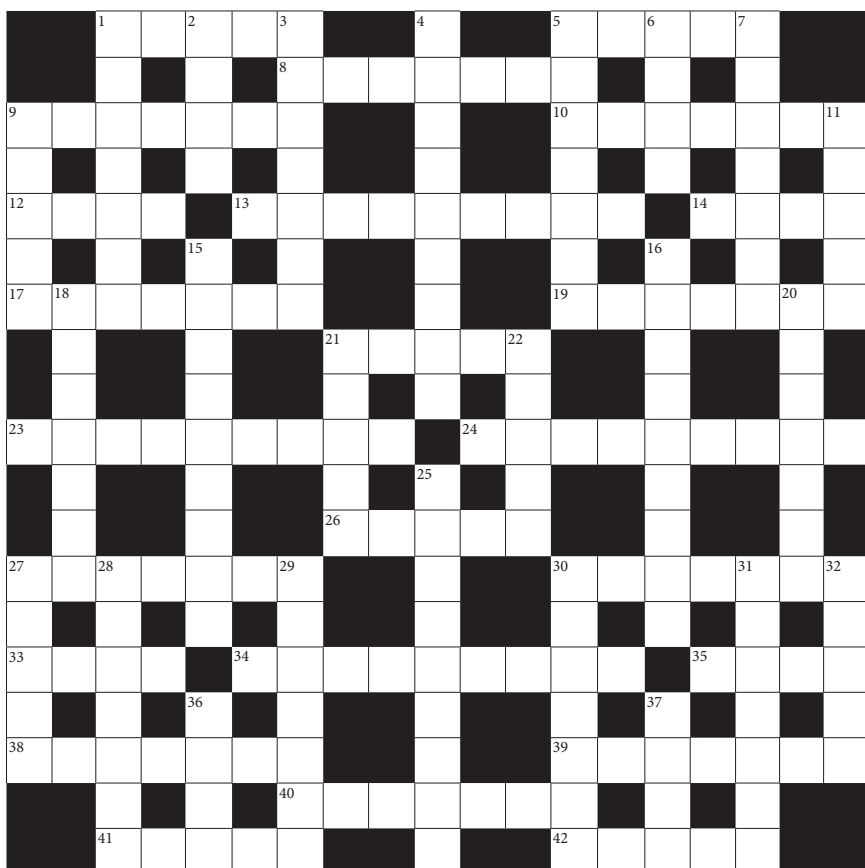
Skandināviska Enskilda Banken AB, London Sort code: 40-48-65, SWIFT/BIC: ESSE GB 2L

Vairāk par iespējām pārskatīt Jūsu ziedojumus un citu tuvāku informāciju skat. *Likteņdārza* jeb "Kokneses fonda" mājaslapā <http://likteendarzs.lv>

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

5. Dzīvojamās telpas. 6. Bangladešas galvaspilsēta. 7. Līdzīgs, atbilstošs. 9. Laiska. 11. Manilas kaņepji. 15. Tēls V. Igo romānā "Parīzes dievmātes katedrālē". 16. Valsts Eiropā. 18. Bignoniju dzimtas koks. 20. Sporta speciālists. 21. Paligteorēma. 22. Viegls, jautra satura priekšnesums. 25. Pilsēta Spānijas ziemeļaustrumos. 27. Kāpoku dzimtas koks. 28. Apdzīvota vieta Lielvārdes novadā. 29. Sodīšanas ierīce feodālisma laikmetā. 30. Cilvēks, kam vadošā ir ķermeņa kreisā puse. 31. Vergturu pilsētvalsts Ziemeļāfrikā (tagadējās Tunisias apkaimē). 32. Vienkāršais mehānisms. 36. Matu sakārtojuma veids. 37. Ganas naudas vienība.

Krustvārdu mīklas (Nr. 6) atrisinājums

3. Krevetes. 5. Dialekts. 9. Asambleja. 10. Taurupe. 11. Akcents. 14. Pikaps. 16. Alises. 17. Tālskatis. 18. Vakance. 20. Vafeles. 24. Pretendēt. 26. Kamene. 27. Skaras. 28. "Askānio". 30. Reinosā. 31. Trikotāža. 32. Skarlāti. 33. Korifejs.

Stateniski. 1. Stalta. 2. Nagans. 3. Kvadrīga. 4. Emaljas. 6. Kaucminde. 7. "Sieviete". 8. Kapeika. 12. Kalnciems. 13. Tetraedri. 15. Straupe. 16. Aspekts. 19. Akmentiņa. 21. Traverss. 22. Dekarts. 23. Spartaks. 25. Kantāte. 28. Austas. 29. "Oskars".

Limēniski. 1. Jebkuņas darbības rezultāts. 5. Daugavas pieteka. 8. Dzelzs un oglekļa sakausējums. 9. Svīrveidīgo kārtas putns. 10. ASV pavalsts. 12. Reliģisks aizliegums pirmatnējām tautām. 13. Garīga aprobežotība. 14. Iecere. 17. Darbīgas, enerģiskas. 19. Apdzīvota vieta Krāslavas novadā. 21. Apgaismojuma mērvienība SI sistēmā. 23. Tibetas augstākais garīdznieks. 24. Ar bitumenu piesūcināts jumtu kartons. 26. Seno grieķu un romiešu rēķinu galdiņš. 27. Vārmās sa-

rakstīti liroepiski darbi. 30. Latvijas burātājs (1907 – 1986). 33. Apdzīvota vieta Rūjienas novadā. 34. Attīstības virzieni. 35. Staltbrieži. 38. Tēls A. Dimā romānā "Trīs musketieri". 39. Pilsēta Kurzemē. 40. Trīs bērni, kas piedzimuši vienlaicīgi vienai mātei. 41. Mūžzaļš ložņājošs vai kāpelējošs arālijū dzimtas krūms. 42. Antilopju dzimtas zīdītājs.

Stateniski. 1. Padarīt derīgu lietošanai. 2. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 3. Pamudinājums darbībai. 4. Sistematizēts kartīšu kopums.

ĪSZIŅAS

AS "Valmieras stikla šķiedra" 15. februārī savā pirmajā reģionālajā darba vizītē apmeklēja Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš. Tiekoties ar Valmieras domes vadību, tika pārrunāta situācija ekonomikā Latvijā, īpaši – enerģētikas politika ražošanas un rūpniecības nozarēs.

Latvijas uzņēmumu kopējā vērtība pērn sasniegusi 30,65 miljardus eiro, bet tas ir par 27,1% mazāk nekā iepriekš, liecina SIA "Lursoft" aprēķini. "Top 10" vērtīgākie uzņēmumi: AS "Latvenergo" (€ 2,52 miljardi), SIA "Kronospan Rīga" (€ 0,75 miljardi), AS "Latvijas valsts meži" (€ 0,69 miljardi), SIA "Mikrotikls" (€ 0,67 miljardi), SIA "Lattelecom" (€ 0,55 miljardi), SIA "Rimi Latvia" (€ 0,53 miljardi), SIA "Latvijas moblais telefons" (€ 0,44 miljardi), SIA "Uralchem Trading" (€ 0,38 miljardi), SIA "Severstal Distribution" (€ 0,37 miljardi) un SIA "Maxima Latvija" (€ 0,37 miljardi).

Latvijas 215 Ekoskolas 12. februārī, atbalstot Vides izglītības fonda acinājumu, piedalījās ikgadējā akcijā "Silto džemperu diena", kuru 2005. gadā aizsāka Ekoskolas Beļģijā kā atbildi Kioto protokolam, aicinot sabiedrību palīdzēt virzīties uz mērķi samazināt klimata pārmaiņas. Vides izglītības fonda īstenotajā Ekoskolu programmā Latvijā piedalās pirmsskolas izglītības iestādes, skolas un augstskolas. Ekoskolu programma darbojas 67 valstīs un tajā iesaistījušās 51 000 skolu.

Smiltēnes pilsētas Kultūras centrā no 4. februāra līdz 5. aprīlim apskatāma ceļojošā studijas "Karikatūristi.lv" mākslinieku izstāde „Latvijas slavenības karikatūrās”. Tur iespējams atpazīt augstas restorānu kultūras ieviesēju Latvijā Mārtiņu Ritiņu, Amerikas NHL kluba Bufalo Sabres un Latvijas valsts vienības hokejistu Zemgu Girgenonu, pilsētu mērus Aivaru Lembergu, Nilu Ušakovu un daudzus citus. Karikatūru autori – Zemgus Zaharāns un Agnese Zaharāne atpazīstamību guvuši arī ārzemēs. Zemgus ir arī mūsu avižu karikatūrists, kurš divreiz startējis Pulicera balvas sacensībās, nokļūstot līdz finālam.

Vidzemes Augstskola (ViA) Valmierā sadarbībā ar Wunder no 21. februāra uzsākusī īstenot vieslekciju ciklu SMART LUNCH, sniedzot iespēju iepazīties ar augstas klases profesionāļiem, Latvijā pazīstamiem cilvēkiem. Pirmā tikšanās notika ar biologu, žurnālistu un raidījumu vadītāju Māri Olti, kurš ir piedalījies vairāku dokumentālo filmu veidošanā, vadījis TV intelektuālo spēli "Prāta banka" un "Vai tu esi gudrāks par piektklasnieku?", 2016. gadā iegādājies bijušo Ērgļu dzelzceļa staciju, pārvēršot to par tūrisma informācijas centru.

Nacionālajos bruņotajos spēkos (NBS) 13. februārī dienestu uzsāka 30 jauni karavīri, kuri vispirms izies apmācību Kājnieku skolā Alūksnē. Šogad profesionālajā dienestā plānots ņemt līdz 710 karavīru. Izvēloties militāro karjēru, jaunieši arī iegūst stabilitāti, konkurētspējīgu atalgojumu, kas sākas ar 850 eiro pēc nodokļu nomaksas, bet no 2019. gada augusta palielināsies par 75 eiro, kā arī saņem plašas sociālās garantijas. Pieteikties dienestam var elektroniski www.mil.lv, aizpildot pieteikuma anketu sadaļā "Kļūsti karavīrs".

Latvijas Arhitektu savienība līdz 1. martam aicina pieteikt pretendētus Latvijas Arhitektūras gada balvai. Tiek gaidīti pieteikumi no arhitektiem, projektu pasūtītājiem, būvniekiem, pašvaldībām un sabiedriskajām organizācijām. Iepazīties ar konkursa nolikumu un iesniegt darbus var tīmeklī www.latarh.lv. Konkursā var pieteikt neierobežotu skaitu darbus, tai skaitā gan Latvijā īstenotus (neatkarīgi no autoru valstiskās piederības), gan citur pasaulē realizētus darbus, ja vien to autoru piederības valsts ir Latvija. Š. g. 17. maijā notiks svinīgā Gada balvas pasniegšanas ceremonija.

Īsziņas sagatavoja **Valija Berkina**

LATVIEŠI ZVIEDRIJĀ

Zviedrijas Latviešu apvienības jaunā padome sanāk uz pirmo darba sesiju un ievēl apvienības jauno valdi

AIRA MIĶELSONE

Šī gada 16. un 17. februārī Latvijas vēstniecības telpās Stokholmā notika Zviedrijas Latviešu apvienības (ZLA) gadskārtējā padomes sēde, kurā uz savu pirmo tikšanos sanāca jaunievēlētā apvienības padome un sabiedriskie darbinieki. Apvienības padomē nākamās trīs gadus darbības 24 padomes locekļi – 18 ievēlēti un seši nodaļu izvirzīti pārstāvji, pa vienam no katras apvienības nodaļas. Padome no sava vidus izraudzījās arī apvienības jauno valdi. Padomes sēdē piedalījās arī Latvijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Aivars Groza un Latvijas vēstnieks Zviedrijā Marģers Krams.

ZLA padomes sēdi atklāja Latvijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Aivars Groza, kas īsumā iepazīstināja ar savu līdzšinējo darbību un aktuālajām norisēm diasporas atbalsta jomā Latvijā – tostarp diasporas likumu un pieteikšanās iespējām diasporas atbalsta projektiem. Kā prioritārās jomas diasporas atbalstam šogad speciālo uzdevumu vēstnieks minēja bērnu un jauniešu latviskās izglītības veicināšanu ārpus Latvijas un remigrāciju. Vēstnieks bija parūpējies arī par gardu ciemakukuli no Latvijas – prāvu iecienītās *Lāču* rupjmaizes klaipu.

Sēdes turpinājumā klātesošos uzrunāja Latvijas vēstnieks Zviedrijā Marģers Krams, kurš atzinīgi novērtēja līdzšinējo sadarbību ar kopienī. Vēstnieks iepazīstināja arī ar 2019. gadā plānotajiem pasākumiem, tostarp Latvijas Ārlietu dienesta 100 gadu jubileju, *Baltijas ceļa* 30 gadu atceres dienu un citiem nozīmīgiem notikumiem.

Sestdien apvienības padome iepazīs ar tās nodaļu un centrālās valdes pārskata gadā paveikto, kā arī ievēlēja apvienības jauno valdi, kurā turpmāk darbosies: Daina Millers-Dalsjō – valdes priekšsēde, kas amatā nomainīs līdzšinējo valdes priekšsēdi Juri Rozīti; Justīne Krēšlīņa – valdes priekšsēdes biedre; Elīna Priede – valdes sekretāre; Dace Kaļķe – kasīere; Guntis Urtāns – biedrzinis; Iveta Lāce – valdes locekle; Janis Mankops – valdes loceklis; Aira Miķelsone – valdes locekļa atvietotāja, atbildīgā par

Ar drošu aizmuguri – apvienības jaunā valde kopā ar vēstniekiem Aivaru Grozu un Marģeru Kramu (2. rindā no kreisās). 1. rindā no kreisās – Aira Miķelsone, Dace Kaļķe, Guntis Urtāns, Iveta Lāce, valdes priekšsēde Daina Millers-Dālsjē, Justīne Krēšlīņa, Jānis Mankops un Elīna Priede // Foto: Latvijas vēstniecība Zviedrijā

komunikācijas jautājumiem.

ZLA jaunā padome pateicās par nesavtīgo brīvprātīgo darbu līdzšinējai padomei un iepriekšējai valdei. Diena beidzās ar neformālam pārrunām saviesīgā gaisotnē.

Savukārt svētdien padomes dalībnieki pulcējās vienas dienas seminārā, kas tika veltīts domu apmaiņai par savstarpējās sadarbības veicināšanu, apvienības un tās nodaļu nākotnes darbību, “snaudošo” nodaļu atjaunošanas iespējām Ziemeļzviedrijā un Viduszviedrijā (Ērebrū, Norčēpingā vai Vesterosā), kā arī citiem administratīviem un komunikācijas jautājumiem.

Tika lemts par jaunu darba grupu izveidi – Izglītības darba grupu darbam ar bērnu un jauniešu latviskās izglītības un latviešu valodas apmācības jautā-

jumiem visā Zviedrijā, kā arī Stātūtu un ētikas darba grupas tapšanu labas pārvaldības principu nostiprināšanai un statūtu grozījumu veikšanas atbalstam, ja tādi nākotnē būtu nepieciešami. Jaunās darba grupas darbosies

līdzās jau esošajām – Arhīvu darba grupai, Politiskajai darba grupai un Komunikācijas darba grupai un paredz padomes aktīvāku iesaisti apvienības darbā starplaikā starp ikgadējām padomes darba sesijām.

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

NEKROPOLE
PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
www.nekropole.info!

Esmu divu bērnu māmiņa, un vēlos papildināt
savas angļu valodas zināšanas Londonā.
Piedāvāju piekātīt Jūsu mazuli vai veikt kādu cita veida
darbību (viesmīlības, apkalpošanas, asistēšanas jomā).
Nepieciešama arī dzīvesvieta.

Esmu komunikabla, pozitīvi noskaņota, un man raksturīga
augsta atbildības izjūta un precizitāte. Spēju ātri pielāgoties
jaunām situācijām un pārmaiņām. Vidēji labi pārvaldu angļu
valodu, labi krievu valodu, un latviešu valoda ir mana
dzimtā. Labprāt izskatīšu ikvienu darba piedāvājumu, ko
varēšu apvienot ar angļu valodas mācībām.

Sīkāku informāciju, lūdzu, sūtīt uz
e-pasta adresi: nora.nigale@inbox.lv vai
zvanot uz Latvijas tālruni: + 371 29123232

Darbu varētu sākt ne ātrāk kā ar aprīļa sākumu.

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājas-
lapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrūkājot iespējama krāsaina versija.
Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuri tomēr
vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt
Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši
48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās
pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas
abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK
kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.:
LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS
un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi**
maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā pla-
tumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm
x 7 cm) EUR 60,-

Komerciālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parak-
stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-
kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:

Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154, vai,
sūtīt naudu vai čeku Brīvās Latvijas atbalstam
mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis**,
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick,
Northants, NN6 7TJ.

SPORTS

SPORTS

SPORTS

ŠACHA LIELMEISTARE
UZVAR LABDARĪBAS
SARIKOJUMĀ

Lielmeistare, bijusī finanču ministre, Saeimas deputāte Dana Reizniece-Ozola Londonas Latviešu namā ar Lielbritānijas latviešiem aizvadīja simultānspēles seansu šachā (vienlaikus spēlēja ar vairākiem dalībniekiem). Visi ienākumi no tā tika ziedoti labdarībai. Trīs stundu ilgās sacensībās Dana Reizniece-Ozola uzvarēja ar 14:1 – trīspadsmit uzvaras un divi neizšķirti.

Pēc spēles...

Sarīkojumu organizēja Andrejs Ritiņš (Mārtiņa Ritiņa brālis) un Daniela (*Giving for Latvia* vadītāja). Spēlētājiem ieejas maksa bija 25 sterliņu mārciņas, bet skatītājiem – piecas. 50% no ieņēmumiem tiks ziedoti Daugavas Vanagu fonda Londonas nodaļai.

MARTINS DUKURS –
AR SUDRABU

Latvijas vadošais skeletonists Martins Dukurs izcīnīja otro vietu ASV trasē Leikplesidā notikušajās Pasaules kausa izcīņas septītā posma sacensībās. Dukurs pirmajā braucienā bija otrais, bet otrajā sasniedza trešo ātrāko laiku, kas summā ļāva tikt pie sudraba. Uzvaru posmā svinēja Krievijas skeletonists Aleksandrs Tretjakovs, kuŗam Dukurs divu

braucienā summā zaudēja 0,14 sekundes, bet trešais bija dienvidkorejiešis Sunbins Juns, kuŗš atpalika 0,25 sekundes.

Martins Dukurs bija vienīgais Latvijas skeletoņa pārstāvis šajā posmā, jo viņa brālis Tomass necinās par augstām vietām kopvērtējumā un vēlas labāk sagatavoties pasaules meistarsacīkstēm. **Ivo Steinbergs** uz Ziemeļameriku nebija devies.

ARĪ ĶIBERMANIM –
SUDRABS

Latvijas bobsleja divnieku ekipāža ar pilotu **Oskaru Ķibermani** un stūmēju **Matisu Mīkni** ierindojās piektajā vietā Soltleiksitijas trasē ASV notiekošā Pasaules kausa izcīņas priekšpēdējā – septītā – posma sacensībās.

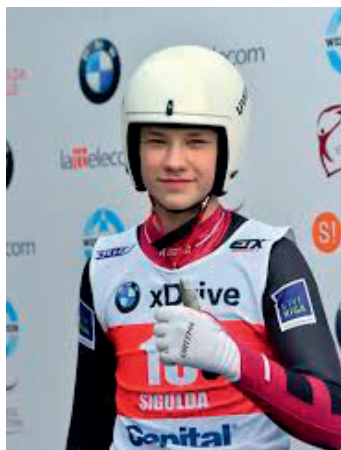
Šajā posmā uzvarēja Vācijas ekipāža ar pilotu Frančesko Frīdrihu, kuŗš līdz ar to uzvarējis visās šosezon aizvadītajās septiņās divnieku sacensībās. Vēl pēc pirmā brauciena viņam bija daļi labākais rezultāts ar tautieti Johannesu Lochneru, kuŗš gan aizvadīja ļoti sliktu otro brau-

cienu un noslēgumā samierinājās ar septīto vietu.

Četrinieku konkurencē Oskara Ķibermaņa pilotētais četrinieks ar stūmējiem Matisu Mīkni, Arvi Vilkasti un Jāni Strengu izcīnīja otro vietu. Ķibermanis četrinieku sacensībās uz goda pjedestala kāpis jau piecas reizes pēc kārtas, četras reizes gūstot otro un vienreiz trešo vietu. Latviešu pilotam tikai neliela kļūda otrajā braucienā liedza izcīnīt šosezon pirmo uzvaru. Par posma uzvarētāju kļuva kanadieša Džastina Kripsa pilotētais četrinieks, kuŗam Ķibermanis divu braucienā summā zaudēja nieka septiņas sekundes simtdaļas. Trešo vietu ieguva Krievijas pilots Maksims Andrijanovs, zaudējot Ķibermanim 0,06 sekundes. Pirmo reizi sezonā laureātos netika vācieši. Ķibermanis pakāpās uz otro vietu arī sezonas kopvērtējumā.

GINTA BĒRZIŅA
JUNIORU ZELTŠ

Talantīgais **Gints Bērziņš** Vācijā uzvarēja Pasaules kausa izcīņas beidzamā – sestā – posma junioru A sacensībās. Viņš jau pirms šī posma bija sezonas kopvērtējuma līderis, bet tagad ar

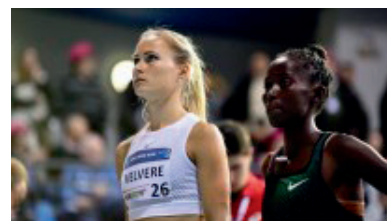

uzvaru sezonas noslēdzošajā posmā to ir pārliecinoši nosargājis.

Divu braucienā summā Bērziņš par 0,016 sekundēm apsteidza vācieti Florianu Brendelu, kamēr trešais bija sezonas izskaņā nestabili startējušais slovaks Mariāns Skupeks. Vēl šajās sacensībās septītais bija Lūkass Krasts, bet pirmo desmitnieku noslēdza Eduards Ševics-Mikeļševics. Kopumā startēja 32 kamaniņu braucēji.

LĪGA VELVERE
SASNIEDZ REKORDU

Francijā risinājās *Meeting Féminin du Val d'Oise* sacensības vieglatlētikā telpās, kur piedalījās arī mūsu **Līga Velvere**. Latvijas skrējēja laboja pašai piederošo valsts rekordu 800 m skrējienā telpās.

Distances pirmajā daļā līdere bija Martinikas izcelsmes mājiniece Sintija Anaisa, taču jau pirms pēdējā apļa latviete izvirzījās vadībā un pārliecinoši uzvarēja. Latvijas skrējējas sasniegtais nacionālais rekords (2:01.10) šosezon ir piektais un desmitais labākais laiks attiecīgi Eiropā un pasaulē. Otrā finišēja francūziete Sintija Anaisa (2:01.75), trešajā vietā ierindojās pērnā gada junioru pasaules čempione Diribe Veldži no Etiopijas (2:03.18).

TTT RĪGA
IEKĻŪST EIROLĪGAS
CETURTDALFINĀLĀ

Latvijas čempionvienība sieviešu basketbolā **TTT Rīga** Starptautiskās Basketbola federācijas (FIBA) Eirolīgas pamatturnīra priekšpēdējās – trīspadsmitās – kārtas spēlē izbraukumā ar rezultātu 62:61 (21:17, 15:8, 14:20, 12:16) dramatiskā cīņā pārspēja Turcijas klubu Stambulas *Fenerbahce*.

Ieva Pulvere // Foto: F64

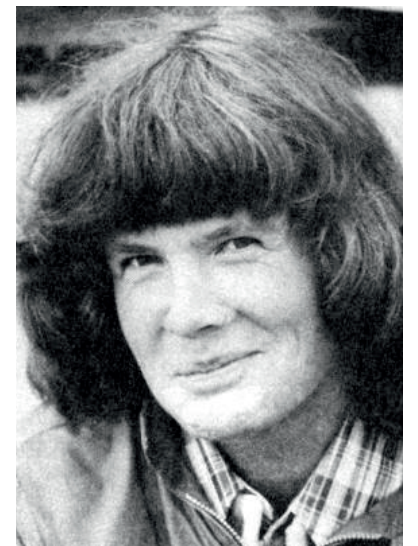
Mārtiņa Zibarta, Jāna Nešpora, Matisa Rožlapas un Alenas Eldmanes trenētā komanda kļuva par otro vienību, kuŗa šosezon spējusi izbraukumā apspēlēt Turcijas pazīstamāko klubu. Iepriekš *Fenerbahce* uzvarēja 14 no 15 mājās spēlēm, zaudējot tikai Kurskas *Dynamo*. Veiksmīgā spēle aizsardzībā palīdzēja rīdziniekiem noturēt vadību, bet desmit sekundes pirms pamatlaika beigām Pedija neiemeta divus soda metienus, dodot mājiniekiem vēl vienu iespēju. *Fenerbahce* līdz vienam netika, **TTT Rīga** komandai svinot dramatisku uzvaru. **TTT Rīga** ar astoņām uzvarām 13 spēlēs B grupā ieņem

otro vietu un pirmo reizi jauno laiku vēsturē iekļuvusi Eirolīgas ceturtdaļfinālā. Rīdziniekiem rezultātīvākā ar 14 punktiem un 12 atlekušajām bumbām bija Šeja Pedija, 12 punktus guva Kristīne Vītola, astoņi punkti bija Guntai Baško, bet pa septiņiem guva Ieva Pulvere un Aija Brumermane. Mājiniekiem 20 punktus guva Kelsija Plama. **TTT** pirmo reizi kopš 1985. gada iekļuvusi starp Eiropas astoņām spēcīgākajām vienībām. Toreiz, pirms 34 gadiem, kontinenta labākās komandas pulcējās Eiropas čempionvienību kausa izcīņā (27. izlaidums). FIBA Eirolīga tika izveidota 1996. gadā un gatavojas 61. izlaidumam.

No Sporta vēstures

ARĪ LATVIETE SPĒJA
AIZLĒKT SEPTIŅUS
METRUS...

Pašreizējais Latvijas rekords sieviešu tāllēkšanā ir 6,92 m un pieder Inetai Radevičai, kuŗa to sasniedza 2010. gada Eiropas čempionātā Barselonā. Tomēr 70. gadu beigās kāda latviete ir pārlēkusi arī maģisko septiņu metru robežu! Tā bija Pasaules kausa ieguvēja Anita Stukāne, kuŗa svin jubileju. 1979. gada jūnijā PSRS un VDR valsts sacīkstēs Leipcigā Stukāne aizlēca 6,77 m tālumā. Kā LVU studente viņa devās arī uz vasaras Universiādi Meksikas galvaspilsētā Mehiko. Stukāne veiksmīgi izmantoja augstkalnes apstākļus un sasniedza 6,80 m tālu lēcieni – rezultātu, kas Latvijas rekorda godā noturējās 21 gadu.

Anita Stukāne

Taču tajā pašā Meksikā Stukāne sasniedza tālumu, kas varētu būt Latvijas rekords vēl šodien. Lēcieni neieskaitīja, jo Anita pavisam nedaudz pārkāpa atspēriena dēlīti, taču pēc izmērīšanas tika paziņots, ka veikta lēciena gaŗums ir 7,04 m. Ja tomēr tiktu ieskaitīts, tas būtu trešais visu laiku izcilākais rezultāts sieviešu tāllēkšanas vēsturē (uz to brīdi). Iespējams, šī dēlīša pārkāpšana, bet varbūt nopietnas traumas gūšana ziemas sacensībās, kas neļāva Stukānei piedalīties 1980. gada Maskavas Olimpiskajās spēlēs, lai pavisam reāli pacīnītos par medaļu. (Pēc *Sporta centrs.com*.) Pasaules rekords tāllēkšanā sievietēm ir 7,22 m, to 1988. gadā sasniegusi Gaļina Čistjakova (Krievija).

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskās draudzes nākamie dievkalpojumi **10. martā** plkst. 13 (ar kafijas galdū); **24. martā** plkst. 13 (bez kafijas galdū). Dievkalpojumi notiek Rīgā, Akas ielā 13.

Iesvētes mācība: visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikums, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv

ANGLIJA

DIEVKALPOJUMI

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

“**Straumēnos**”, Zaļajā zālē, *Cattorpe Manor, Lilbourne Road, Cattorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, **24. februārī**, plkst. 10 Epifānijas laika dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), *29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA*, svētdien, **17. februārī**, plkst. 11 Epifānijas laika dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

DIEVKALPOJUMI

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes Gavēņa laika dievkalpojums svētdien, **17. martā**, plkst. 14 Somu baznīcā

(*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu kuplinās Stokholmas latviešu koris Sandras Lejas *Bojsten* vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds un sadraudzība kopā ar Latvijas ev. lut. Baznīcas draudžu Zviedrijā 74. Sinodes viesiem. Visi mīļi gaidīti!

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Gavēņa laika dievkalpojums svētdien, **24. martā**, plkst. 14 Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Haga Kyrkogata, Gēteborgā*). Dievkalpojumu vadīs prāveste Zilgme Eglīte, pie ērģelēm Peter *Wāgsjō*. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes telpās (*Haga Östergata 30*). Visi sirsnīgi gaidīti!

Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, *Folkungagatan 46* (pazemes vilciena pietura: *Medborgarplatsen*), svētdien, **3. martā**, plkst. 12 svētdienas mise. (Bīskapu kriptā atrodas zem katedrāles. Jāiet lejup, pa kreisi no katedrāles galvenās fasādes, līdz pirmajām puspagraba durvīm labajā pusē.) Pēc dievkalpojuma ap plkst. 13 Zviedrijas Latviešu katoļu biedrības gadskārtējais Aizgavēņa pasākums katedrāles draudzes zālē. Izdziedāties tautasdziesmas un piedalīties latviskās Vastlāvju tradīcijās aicina mūsu viesmīlīgā draudze, jauniešu folkloras kopa un kapelāns A. Priede.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, *Schlosskirche, Am Schillerplatz*, svētdien, **3. martā**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldū, latviešu un vācu valodā. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars senās sakristejas telpās.

Vircburgā, *Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien, **23. martā**, plkst. 13.30 dievkalpojums. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās – kā arvien, arī bērni laipni aicināti.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, **3. martā** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdū.

Libekā, Lorenca baznīcā, **16. martā** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Līne Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **17. martā** plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*) **24. martā** plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldū, kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.